

NARODNI LIST

Ishaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Novi davek na vino!

Piše vinogradnik R. K.

Dne 26. oktobra t. l. je finančni minister Bilinski predložil v državni zbornici letni proračun; primanjkljaj državnega gospodarstva znaša 395 milijonov kron. — Da se ta primanjkljaj vsaj deloma pokrije, je predlagal razne nove davke, med drugimi tudi davek na vino, ki bi naj prinašal državi 11 milj. kron novih dohodkov.

Tega bi še ravno trebalo našim vinogradnikom. Komaj so si nekoliko oddahnili od velikanskih stroškov, katere so jim povzročili novi nasadi, komaj so jim ti začeli roditi in prinašati vsaj nekaj dohodkov, že se oglasi finančni minister in zahteva novih plačil.

To se ne sme zgoditi, kajti če bi se ta zahteva uresničila, bi postala pogubonosna za vinogradnike, katerim preti zdaj ob času slabih vinskih cen itak taka izguba, da se investirani kapital v novih nasadih niti ne bode primerno obrestoval.

Zato je potrebno, da vsi vinogradniki odločno protestirajo proti tej nakani, kajti nikakor ne gre, da bi se gospodarsko slabo, skoraj bi rekel, najslabše stoječi stan pritegnil k novim plačilom. Dobro organizirane in gmotno dobro stoječe pivovarne so se znale odtegniti pretečemu davku na pivo, in ker država ni bila v stanju priti tem ljudem do kože, zato se hoče sedaj odškodovati na revnih vinogradnikih.

Ali se ne bomo branili?

Zdržati se morajo vsi vinogradniki, viničarji, krčmarji, vinski trgovci in povprek vsi, ki imajo zanimanje za vino, da zakličejo državi odločno besedo: „Novega davka na vino ne pristavimo!“

V tem oziru ne smemo biti malenkostni; v tem boju nas ne sme ločiti

niti stan, niti stranka. Naše geslo naj bo: Z združenimi močmi!

Boj bo sicer težek, kajti predlog o novem davku na vino ni našel v naši državi onega zanimanja, katero bi si zaslužil vsled tega, da se velika večina našega prebivalstva peča z vinorejo. Proti obdačenju slatine in mineralnih vod pišejo listi po cele strani, o novem davku na vino pa se molči. Treba bo torej krepkega nastopa, da zabranimo — obdačenje vina.

Kdo dela sovraštvo?

Prosim, gospod urednik, sprejmite moj dopis, če se Vam vidi in spilite ga, kajti prvokrat sem sedaj prijel za pero, da Vam pišem.

Hočem Vam pisati, kako je bilo pred zadnjimi državnozbornskimi volitvami in kako je sedaj.

Pred volitvami smo si bili vsi dobri, vsi po celi vasi, po celi fari. Nobenega sovraštva ni bilo med nami, nobene razprtije. Sin je spoštoval očeta, žena moža, sosed sosedu. V naši hiši je bil najlepši mir in red. Vsaki večer smo skupaj molili večerne molitve ali rožni venec, kakor je bila to navada že iz starih časov.

Toda ljubi naš domači mir so skalile volitve. Šlo se je ravno za Povaleja in za Robleka. Neki dan pride gospod kaplan in ko zagleda dedeka na dvorišču, pristopi k njemu in ga potrka na ramo rekoč: „Ej dedek,“ pravi, „ali ste še zdravi? Bog Vam daj dober dan, o, kako ste še močni, prosil bom Boga, da vam še da dosti zdravih let. Kaj pa delate? ali čitate kaj „Slov. Gospodarja?“ koga pa boste volili? kaj ne da boste volili z nami, ki smo kristjani, ne pa z onimi brezvernimi liberalci? Mi bomo volili Povaleja in vi ga tudi boste, kaj ne, dedek? kje pa imate tisti listek

od občine, jaz vam takoj zapišem, če dovolite.“

Dedek so bili zelo veseli, kajti g. kaplan je bil sedaj prvokrat pri naši hiši na obisku (po zbirco je pač prišel, kaj ne? Op. ur.) in tako prijazno še tudi ni govoril nikdar, kakor sedaj. (Je že vedel, zakaj! Op. ur.)

Zato so rekli dedek: „Kaj pa, kaj pa, Povaleja bomo volili, Povaleja — koga drugega!“

Po večerji so dedek to vse pripovedovali mojemu očetu, katerega ni bilo doma, ker so orali na polju in oče so rekli: „Dedek, ne bomo volili Povaleja, Robleka bomo volili, ki je naš človek. Jaz sem bil na shodu v Žalcu in vem, kako je.“

„No, kakor ti misliš, da je prav, tako bo,“ so rekli dedek in po molitvi smo šli spat.

Čez nekaj dni so šli babica k spovedi, ker je bil njihov god in ko so prišli nazaj, so dedeka potegnili na stran in več kakor pol ure sta se nekaj na tihem menila.

Pri obedu pa so rekli dedek mojemu očetu, da bodo volili Povaleja, on pa naj voli, koga hoče.

Kmalu nato pa so zopet srečali dedek kaplana na cesti in pozneje so že začeli siliti očeta, da morajo tudi voliti Povaleja. Oče pa so bili trdoglavi in so rekli: „Ne, jaz vem, koga volim, in kdo je za nas. Vi pa delajte, kar hočete, jaz vas nič ne silim.“

Dedek pa, ki so bili prej vedno miren in tih človek, so začeli kleti in se jeziti, babica so se jokali in so pravili, da je njihov sin liberalec in brezverec in da bodo vsi pogubljeni radi njega. Zdaj se je začel prepir in kreg in namesto večerne molitve smo se pripravili in kregali.

Naš ljubi mir je izginil iz hiše in Bog ve, kedaj si zopet povrne, kajti moj oče pravijo, da tega ne spustijo

več, kar so spoznali, da je prav.

Mladenič.

(Op. uredništva: Dragi mladenič! Tvoje pismo smo popravili in zelo nas veseli, da si nam pisal. Iz Tvojega pisma razvidi vsakdo, kdo dela sovraštvo v družinah in med farani in kdo je kriv, da smo mi Slovenci razdeljeni na dva tabora. Če bi mislil vsakdo tako, kakor Tvoj oče, bi bilo drugače za Slovence, kajti mi ne silimo nikogar, da bi bil z nami; vsak naj dela tako, kakor misli, da je prav in pri tem naj tudi ostane. Smešno pa je res, da bi bil tisti pogubljen in da bi se moral večno „pražiti“ v peklju, ki je volil Robleka, oni pa, ki je volil Povaleja, pa bi naj bil naenkrat zveličan. V svetem pismu ne stoji nikjer „da bi volitve spravile človeka v nebesa“, pač pa „pošteno življenje“.)

Še enkrat polom klerikalnega konzuma v Št. Jurju ob j. žel.

Dovolite mi, g. urednik, še kotichek v Vašem cenj. listu. Prav malo se utegnem spuščati v javnost, ker imam obilo važnejšega posla, nego prerokati se z raznimi častitimi dopisniki klerikalnih listov. Ker pa je zadnji „Slov. Gosp.“ prinesel nesramni dopis, iz katerega bi nepoučeni bralec sodil, da sem jaz, oziroma da je novo načelstvo krivo propada konzuma, in ker se stavijo na me naravnost vprašanja, si dovoljujem tudi na tem mestu javno odgovoriti, čeravno tega nisem dolžen, najmanj pa hinavcem okoli „Slov. G.“ Dobro znani dopisnik v „Slov. Gosp.“ prav ostudno laže, ko pravi med drugim, da so „liberalci“ krivi konkurza, da so napovedali konkurz zato, da bi spravili „pristaše kmečke zveze“ do velikih izgub itd. Dalje trdi ta ne-

LISTEK.

Prisega.

Ŕrtica iz življenja. — Spisal Mirko V. Brezovnik.

(Dalje)

Mate je vžival svojo srečo z velikim mirom tistega, ki je prepričan, da bo trajala vedno. Oskrboval je imetje in svojo dosedaj zanemarjeno živino. Marta je gospodinjala in njena marljivost je bila posnemanja vredna. Če je pohitela včasih k sosedu za par trenutkov, je potem sukala doma vreteno z isto hitrostjo, kakor popreje jeziček.

Ko je zvečer napojil Mate živino in so se vrnili njegovi ščetinarji v hlev, je objel svojo ženš okrog pasa in se podal z njo v polja na rosnate travnike. Srebrno se je razpenjalo blede večerno nebo nad razgreto zemljo, vdihajoč ji polagoma hlad in mir noči. Smehljajoč in prepevajoč sta šla, dva presrečna ...

Pretekli so skoro trije meseci. Mate ni pogrešal vina in tudi ne beznice. S trmastim ponosom je korakal skozi vas; in če so kazali njegovi nekdanji tovariši za njim, se je zravnal še ponosneje, češ: glejte, držim svojo prisego — in sem srečen poleg tega!

Tovariši so vse to zapazili in so ga zasmehovali: „Tu gre eden, ki noče pokazati, da mu je težko, ker je postal osel.“ A delali so mu krivico. Ni se mu zdelo žal, da je prisegel, temveč bil je vsak dan zadovoljnejši in srečnejši. Bilo pa je tudi lažje tako živeti, kakor je živel sedaj. Nič več ni vstajal zjutraj z bolno glavo in s pekočo vestjo, kakor po dnevih, katere je posvetil vinu; in to je bila sladka zavest. In nič več ni bilo treba izposojevati denarja, kar je bila zanj tudi velika sreča. Kar sta rabila z ženo za življenje, to jima je dalo posestvo, manjkalo je samo denarja. In brez denarja ne dobi vina. Kaka sreča, da ga ni pozelel. —

Bil je čas žetve.

Blagoslovljeno leto, leto, v katerem je uspelo vse, kornuza in krompir. Drevo je bilo preobloženo, da so se klanjale veje, žito je imelo bogato težko klasje.

Zlati kupi so ležali na Matejevem dvorišču. Ni vedel kam z vsem tem bogastvom, ker imel je malo prostora.

Sklenil je en del prodati in obdržati samo tolike, kolikor bo rabil do prihodnje jeseni.

Ko se je vrnil iz mesta, je imel polno denarnico. Kaj naj počne z denarjem? Bilo je zanj nenavadno stanje.

Mate je bil v zadregi. Prvič je obžaloval, da se je odpovedal vinu. Kako bi si ga sedaj privoščil, ko je imel tako nenavadno veliko denarja. A prisegel je nespametno ... Za celo življenje. To je bilo preveč. Sedaj šele se je spomnil, da bi bilo mogoče dovolj, če bi se bil odpovedal le za eno leto. Leto je vendar dovolj dolgo. In

sedaj so pretekli šele štirje meseci ...

Zamišljeno je hodil Mate sem in tja. —

„Mate,“ ga je boječe vprašala Marta, „povej mi, ali še imaš mnogo denarja?“

„Več, kakor morem izdati,“ je odgovoril žalostno.

„O, potem mi napravi veselje. Romala bi rada k Mariji na Brezje; darovala bom svečo in venec svežih cvetk, v zahvalo za svojo veliko srečo ...“

Kakor sploh možje, tako se je pustil tudi Mate dalje časa prositi. A vedel je takoj od začetka, da se ji uda v ugodnem trenutku. Božja pot se mu je zdela nekak izlet z verskim ozadjem in veselil se je sam isto tako kot Marta.

V prazničnih oblekah sta se odpravila na pot ...

* * *

Dalje prihodnjit.

sramni lažnik (s polno pravico ga tako imenujem!), da se je sodnija protivila otvoriti konkurz, da ni bilo pravih vzrokov zanj, in končno laže, da so „liberalci“ kar pod roko prodajali. Na vse te neslanosti sledeče v odgovor:

Debela in ostudna laž ter natolcevanje je, da so imeli „liberalci“ (tu je mišljeno novo načelstvo!) namen, povzročiti „pristašem kmečke zveze“ grozne izgube. Ravno narobe! Klerikalci so z raznimi zvijačami hoteli napraviti v novo načelstvo, sami pa vsi odstopiti, češ naj sedaj novo načelstvo posreblje to kislno zelje, ki smo ga mi skuhal. A ti preklicani „liberalci“ v kljub vsem prošnjam klerikalcev niso hoteli prej vstopiti v načelstvo, dokler nista prejšnji predsednik in še eden starih članov načelstva tudi sprejela izvolitve. To je bil šele začetek! Prišla je „erbijska“ dolgov; tudi te novo načelstvo ni hotelo prevzeti, — ampak se je hotelo poprej potom inventure o natančnem stanju prepričati. Pa čudo! Pušenjak je trdil na občnem zboru, da izkazuje konzum dobiček in poseduje „rezervni fond“, novo načelstvo je pa našlo, da sta rezervni fond in dobiček v vodo padla in da je še vrhutega precej velik primanjkljaj. Mogoče je le eno: ali sta načelnik M. Guzej in „vladni zastopnik“ Pušenjak nalagala občni zbor ali pa — laže novo načelstvo. Te uganke ne bo težko rešiti.

Novo načelstvo se je zavedalo svoje dolžnosti in je, ker je po postavi bilo primorano, naznanilo ckr. sodniji, da je konzum več dolžen nego je premoženje vredno. Če bi ne bilo novo načelstvo, spoznavši, da je konzum pasiven, tega naznanilo sodniji, bi vsa odgovornost padla nanj. In to so klerikalci iz srca želeli. Mar ni to res, gospodje Ž., G. & Komp.? — Vrhutega bi se bila članom novega načelstva še namakala „kaša“. Za to nam pa ni veliko in raje prepustimo to dvomljivo, a kakor se govori po pravici zaslužen čast raznim G. & Komp.

Laž je tudi, da bi bili „liberalci“ „pod roko“ blago prodajali. Kakor hitro je izročil tajnik novega takozvanega „liberalnega“ načelstva sodniji ključ, ni imelo pri konzumu k sreči ničesar več opraviti, in sta ckr. sodnija in konkurzni upravitelj razpolagala z blagom. Sodnija je po lastni incijativi odredila, da se netrpežno blago proda, da se reši popolne potiate. Za to, kako se je ta prodaja izvršila, je odgovorna sodnija, ne pa „liberalno“ načelstvo. Po našem mnenju je bil ukrep sodnije popolnoma pravičen. A našim ljudskim „osrečevalcem“ se to ni dopadlo, in dr. Benkovič in drugi so dosegli, da se je potrebna sodniska prodaja kvarljivosti podvrženega blaga ustavila in se je tako blago izročilo uničenju, kar gotovo ni bilo v korist tistim, ki bodo primanjkljaj plačevali.

Nerazumljivo nam je, koga meni kanšt. dopisnik, ko pravi, da so hoteli „liberalci“ prodati oves nekemu svojemu pristašu G. za 13 K cent. Kakor smo izvedeli, pri dotični sodniski prodaji ni imel, kakor že gori omeneno, noben član načelstva ničesar opraviti; sodnije pa menda vendar ti vladni oprode ne imenujejo kar nankrat „liberalne“. Izvemo, da se je udeležilo dotične prodaje več kupcev, a v „Slov. Gosp.“ namigavani g. „G.“, ki je mogoče g. Ivan Guzej, bivši šef konzuma (kajti drugega z začetno črko G. ni bilo!) pa vendar ni naš pristaš in se prav lepo zanj zahvalimo. Tu se gotovo motiš, veliki mojster Kljukec.

Povemo pa vsem Vam, ki ste kovali hinavske in zahrbtne naklepe, da bi plačevali zgubo vsi člani novega načelstva, da se grozno motite. Pra-

vica se mora izkazati, in plačali bodo razni mehki, premehki in popustljivi člani starega načelstva, ki so „tako dobro gospodarili.“

Žal nam je, da je stvar prišla tako daleč; a mi smo morali storiti svojo dolžnost. Ako bi bilo staro načelstvo previdnejše, bi ne sedelo sedaj v tej mlaki. Kakor vse kaže, je moral biti konzum že par let sem pasiven, a javnosti se je sival po klerikalnem receptu pesek v oči. Vi, ki boste morali plačevati te ne male zgube, se imate zahvaliti ne „liberalcem“, ampak onim brezvestnejšem, ki so bili o položaju dobro poučeni, a so vedno in vedno „farbali“, sedaj pa strastno agitirajo proti konzumu. V „dobrem spominu“ nam bodo ostali tudi razni duhovni očetje konzuma iz prejšnjih in sedajnih časov.

„Slov. Gosp.“ namigava, da sploh ne bo zgube in da kmetje mogoče ne bodo nič plačevali. To je vsekakor vesela vest, ki jo treba zabeležiti. To diši nekako tako, kakor: To zgubo bo plačal nek velikodušni gospod. Samo prosimo, da se to ne zgodi iz žepa kmetov. Na to bomo strogo pazili.

O občnem zboru, o govoru nadrevizorja in „vladnega zastopnika“ g. Pušenjaka, o računskem zaključku in še o marsičem drugem, ako želite, prihodnič. Z narodnim pozdravom

J. D.

Sijajni gospodarski shod v Št. Petru pod Sv. gorami.

Vprašanje železnice iz Rogateca oz. Mestinja čez Brežice v Novomesto je vzbudilo med prebivalstvom kozjanskega okraja najživahnejšo pozornost. V nedeljo se je vršil v Št. Petru pod Sv. gorami velik gospodarski shod, katerega je sklical tamkajšnji zdravnik g. dr. Ferdo Kunej. Shod se je imel baviti zlasti z železniškim vprašanjem.

Na shod sta bila povabljeni klerikalni deželni poslanec in deželnega glavarja namestnik dr. Jankovič in napredni deželni poslanec dr. V. Kukovec, ki sta se shoda oba udeležila. Na shod je prišlo nad 300 mož, ki so razpravam pozorno sledili in pogostoma posegli sami v razgovor, vprašali za pojasnila in stavili želje ter predloge. Dr. Jankovič je poročal o potrebi železnice, o njeni veliki važnosti za povzdigo gospodarstva v kozjanskem okraju ter o predpripravah, ki so se izvršile. Soglasno je bila sprejeta resolucija dr. Jankoviča, s katero prebivalstvo odločno zahteva, da se stori vse, da se doseže ta za okraj tako važna železnica.

Dr. V. Kukovec je istotako dokazal ljudstvu prepričevalno in podrobno, da je dolžnost vseh činiteljev okraja zavzeti se za železnico in je povdarjal, da bodo sklepi shoda gotovo morali vplivati na merodajne kroge, ki ne bodo mogli več prezirati ljudskega glasu. Dr. Kukovec je razpravljaj nadalje o nameravanem novem vinskem davku, ter je z velikim ogorčenjem bil storjen sklep, s katerim se slovenski poslanci pozivajo k odločnemu boju zoper nov vinski davek, ki pomenja gospodarski pogin slovenskemu vinogradniku.

Nadalje je razpravljaj dr. Vekoslav Kukovec o svojem postopanju v deželnem zboru, zlasti je razlagal potrebo nadomestitve štajerske kmetijske družbe z deželnim kulturnim svetom, ki bi imel poseben oddelek za spodnještajersko kmetijstvo. Zavzel se je tudi za delitev deželnega šolskega sveta ter splošno izvajal, da mora stati na programu spodnještajerskim Slovencev zmiraj in povsod kot glavna točka samostalnost spodnještajerskih Sloven-

cev in njih osamosvojitve od Gradca v gospodarskem, kulturnem in političnem oziru. Zadevne revolucije so bile od zborovalcev sprejete z velikim navdušenjem.

Ta shod je pokazal, da nikakor ni treba spravljati vseh Slovencev na Spodnjem Štajerskem pod en klobuk; ako se hoče, da vsi politični činitelji v važnih gospodarskih vprašanjih skupno postopajo, zadostuje že, ako se odpravimo čustveni politiki in medsebojni mržnji in že v tem slučaju se da, kakor je včerajšnji shod pri Sv. Petru pod Sv. gorami pokazal, na enem in istem shodu soglasno od dveh strogo si nasprotujočih političnih strank razpravljati o skupnih ciljih ter se doseči soglasje.

Jz političnega sveta.

u Na Ruskem se bavijo s tem, da bi upeljali naš Gregorjanski koledar. Rusi imajo še svoj koledar in so za 13 dni od nas vzadi.

u „Slovanska Jednota“ t. je skupina slovenskih, hrvatskih, srbskih in čeških poslancev v drž. zboru je v seji dne 4. tm. sklenila, da s sedajno vlado sploh ne stopi v pogajanja. Sploh se Slovani ne pogajajo z nobeno vlado dokler se ne spremeni dozdejni protislovanski način vladanja.

u Razni odseki državnega zbora so že začeli z delom, tako n. pr. odsek za socialno zavarovanje. Dalmatinski poslanec dr. Tresić je stavil predlog, naj se zavarujejo za starost in onemoglost tudi mornarji.

u Na Ogrskem še ne bodo tako kmalu prišli do rednega dela. Sedaj se je pojavil razpor v Košutovi neodvisni stranki sami. To bo imelo dalekosežne posledice za nadaljni razvoj razmer na Ogrskem.

u Prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga sta prišla danes v Berlin na obisk k nemškemu cesarju. Ali je morda to znamenje, da bomo tudi pod bodočim vladarjem pluli pod vsenemško zastavo?

u Na Grškem se je gibanje proti kraljevi rodbini jako razširilo med vojaštvom in med narodom. Sicer se od vladnih krogov to skuša utajiti, vendar je pa resnica, da se kralju Jurju majejo tla pod nogami.

Škofje na Francoskem uganjajo še vedno neumnosti. Zdaj so izdali pastirski list proti baje škodljivemu uplivu posvetnih ljudskih šol. Zato jih bodo francoska učiteljska društva, ki štejejo nad 100 tisoč članov, tožila.

u Izjava prestolonaslednikova. Madžarski mesečnik „Kelev Nepe“ v Budimpešti, ki je baje v zvezi s prestolonaslednikom Franc Ferdinandom, priobčnje njegovo izjavo, da so na Dunaju že siti politike 48 in 67 nikov. Na Ogrskem se mora pričeti nova politika, ki se bode držala strogo v okvirju dualizma in to je mogoče doseči samo z upeljavo splošne in enake volilne pravice, katera je bila morda v Avstriji nepotrebna, a na Ogrskem je pogoj za državni obstoj.

Španski armadi v Melilli se godi slabo. Vsled neprestanega deževja se grozno širijo različne bolezni, zlasti legar in mrzlica. Pri tem vojska proti Kabilom le slabo napreduje. Čas bi bil že, da se ustavi to brezplodno prelivanje krvi.

Grški kralj Jurij zopet odločno misli na odpoved prestola, ker se boji, da bi bil neprostoovoljno odstavljen in ker uvidi, da je tudi sedanja kraljevska rodbina na Grškem nemogoča. — Vojaško sodišče je že začelo zasliševati upornega častnika Typaldosa. Ta izjavlja, da ga je k uporu prisililo stališče vojaške zveze, ki ni hotela podpirati teženj mlajših mornariških

častnikov; streljati pa ni začel on prvi, temveč oklopnice.

Beležke.

Občni zbor narodne stranke za Štajersko se vrši 8. dec. (sreda) v Celju. Občni zbor bo velike politične važnosti in se vrši baš na dan obletnice ustanovitve stranke pred tremi leti. Pozivljamo že danes vse naše somišljenike, da za ta dan opuste vse različne prireditve po deželi in prihite v čim večjem številu v Celje.

u Izvrševalni odbor narodne stranke za Štajersko je v svoji seji minoli četrtek sklenil: 1) da se volitev za Woschnaggov mandat ne udeleži (volitev je bila včeraj. Op. uredn.), 2) da se popolnoma strinja z nastopom svojega deželnega poslanca dr. V. Kukovca v deželnem zboru in mu izreka popolno zaupanje; 3) pozdravlja združitev oziroma dosego tesnejših stikov med naprednimi strankami po slovenskih kronovinah, ker vidi v tem ojačenje napredne misli na Slovenskem; 4) obsoja takozvane nemške obrambne jezikovne zakone, ki pomenijo tlačenje nenemških narodov; pričakuje, da bodo slovenski poslanci odločno izvojevali boj proti sedajni Slovanom sovražni vladi; 5) najodločneje protestira proti uvedanju novih davkov, osebno proti novemu davku na vino, kateri bo znova pritiskal ceno in težko oškodoval vinogradnike.

u Za Woschnaggov mandat. — Včeraj so bile dopolnilne volitve za mandat iz mestne skupine Celje—Brežice za deželni zbor, ker je znani bivši Sokol Woschnagg odstopil. Nemci so dolgo iskali kandidata, konečno so ga našli v osebi dr. Negrija iz Gradca. Ali mislite, da so v njem našli pristnega Nemca? Kaj še? Negrijev oče je bil Čič, mati pa hči Karla Sime, bivšega lastnika hiše „pri zelenem travniku“ v Celju, ki je l. 1862 dal vzidati v veži te hiše mramornato ploščo z napisom: „Jaz sem slovenski rojak, pa vendar podam in srca vsakemu nemcu svojo roko v imenu našega gospoda.“ Torej zopet niso mogli najti pristnega Nemca. To je že pomilovanja vredna beračija! — Seveda je bil Negri izvoljen, ker se Slovenci sploh niso volitev udeležili.

u Suša, dr. Ploj in klerikalni poslanci. Dr. Ploj priobčuje v „Slogi“ in „Nar. Dnevniku“ obširni članek, v katerem pojasnjuje svoje korake, ki jih je storil v korist štajerskih kmetovalcev. Izvedel je — pravi tam — 10. oktobra, da poljedelsko ministerstvo stoji na stališču, da na Štajerskem ni pomanjkanja krme in da torej ni treba posebne nržavne podpore. Sklical je takoj vse štajerske (nemške in slovenske) poslance k posvetovanju; vsi so prišli razun slovenskih klerikalnih poslancev dr. Korošca, Piška, Roškarja in dr. Benkoviča. V njih odsotnosti se je sklenilo, poslati k ministerstvu posebno odposlanstvo; to je šlo in razložilo vladi položaj na Štajerskem in temu se je zahvaliti, da se bo podelila posebna podpora za pomanjkanje krme. Na zvijanje dr. Korošca, da ni dobil vabila, odgovarja dr. Ploj, da mu je vabilo poslal in da je dostavljalec potrdil, da je dr. Korošcu vabilo dostavil. Iz vsega je torej razvidno, da so klerikalni slovenski poslanci res samo iz sovraštva do dr. Ploja zamenarili svoje dolžnosti do svojih kmečkih volilcev.

u Ljubljanski škof Jeglič je spisal pod naslovom „Ženinom in nevestam“ knjižico, v kateri v ne ravno najbolj izbranih izrazih uči, kako naj

zakonski spolno med seboj občujejo. Knjižica je bila baje, kakor klerikalni listi zdaj pravijo, namenjena samo za to, da bi jo župniki ženinom in nevestam ob porokah v župniščih prodajali, a je „po pomoti“ prišla tudi v prodajalne knjige; izzvala je seveda viharje ogorčenja med občinstvom in vse je škofa obsojalo. Škof v knjižici govori o spolnem občevanju na način, ki ga zdravniki ne morejo odobravati, in sam klerikalni „Slovenec“ pravi, da to berilo za neveste in ženine ne bi bilo kaj prida. Torej obsoja škofov spis, ki je naravnost — svinjarski. Tako potrjujejo škofje naše „verno“ ljudstvo v dobrem, v pravosti in čistosti! Hinavci!

u Nemci so povsod jednaki! V Klosterneuburgu na Nižjem Avstrijskem je sklenil občinski odbor, da ima biti nemški jezik edini uradni in razpravni jezik občine, da se imajo nastavit le nemški uradniki, nemški učitelji in nemški slugi, da se imajo vsa dela in naročila izročiti le nemškim obrtnikom in da se ima meščanska pravica podeliti le Nemcem! — Tako delajo Nemci tudi pri nas, Slovencu ne privoščijo niti kruha. V nemškutarskem ptujskem „Stajercu“ pa se hlinijo kot prijatelje slovenskega kmeta! Hinavci!

o Zopet dokaz „ljubezni“ deželnega odbora do slovenščine. Menda največ rogaške slatine se razproda po slovenskih pokrajinah. Že večkrat smo pisali o tem in zahtevali, da mora deželni odbor skrbeti za to, da bodo na steklenicah tudi slovenske etikete. Nekateri narodno čuteči trgovci, ki slatino prodajajo, so to našo zahtevo kot svojo stavili tudi lastništvu kopaljšča (ki je deželni odbor); to pa jim je odgovorilo, da slovenskih etiket nima. Tako drzno bijejo v Gradcu in obraz vsaki naši pravični zahtevi. Mislimo pa, če bi organizacija slovenskega trgovstva to dosledno in odločno zahtevala, da bi se končno tudi to doseglo.

z Zaupni sestanek naprednjakov iz vseh slovenskih dežel se vrši v nedeljo 21. t. m. v Ljubljani. Velik shod za združenje vseh slov. naprednih strank se vrši v drugi polovici meseca decembra v Ljubljani.

z Moč odveze. Sobotna „Tagespost“ prinaša oglas, ki poziva neko pobožno žensko, da naj vrne ono ročno torbico, ki jo je vzela v spovednici, kjer je opravljala svojo vestno in dolgo spoved. Grozi se jej, da se jo bo na znanilo policiji, ako ne vrne ukradenega blaga. Pa je res dobro, če človek gre včasih k spovedi, vsi grehi se mu odpustijo. Radovedni smo pa, če je ona žena ukradla v spovednici pozabljeno torbico po odvezi in si je greh prihranila za drugo spoved, ali si je pa prilastila tuje blago že med spovedjo in pred odvezo, ter potem povedala, da je krađa. Bolj pametno je drugo: kajti človek je rešen greha, ima odvezo in — torbico, kar je seveda še več vredno.

d Volitve v komisijo za dohodninski davek se bodo vršile takole: Celje mesto 22. in 23., Celje okolica 24., 25. in 26., Lipnica 25. 26. in 27., Ljutomer 29. in 30., Maribor okolica 27., Ptuj mesto 22., Ptuj okolica 22., Brežice 24. novembra. Konjice 1. in 2., Maribor mesto 3., Slovenji Gradec 1. decembra. Poblizje je razvidno iz oznanil, ki so jih okrajna glavarstva razposlala vsem občinam.

a Porotna zasedanja 1910. Deželno nadsodišče naznanja, da se bodo prihodnje leto porotne obravnave začele pri okrožnem sodišču v Celju 17. januarja, 11. aprila, 4. julija in 17.

oktobra. Pri okrožnem sodišču v Mariboru pa 7. marcija, 13. junija, 19. septembra in 28. novembra.

a Posestniki, ki imate vsled suše ali drugih ujm premalo krme za zimo, obrnite se takoj potom občine ali sami s prošnjo do okr. glavarstva, v kateri navedite število živine in množino potrebne krme. Na prepozno došle prošnje se ne bode oziralo. Obenem je treba prositi za travna semena, komur so različni ogrci, kobilice itd. uničili travnike.

o Iz davčne službe. Davčni komisar g. Martin Spindler je premeščen iz Kamnika k davčni administraciji v Ljubljano.

d Iz učiteljskih krogov. Za definitivnega učitelja-voditelja v Sele-Vrhe pride def. učitelj Franjo Šinigoj od Sv. Jerneja pri Muti, definitivni učitelj Juri Arnuš pri Sv. Jakobu v Slov. gor. pa stopi v trajni pokoj.

v Nemške liste podpirajo slovenski duhovniki in še celo brezverske! Župnik Vogrin od Sv. Barbare je inseriral v Gradcu, da ima vino na prodaj. No če se že v takih listih inserira, še menda ne bo tako hudo, ali da župnik ponuja za denar svoje zastoj nabrano vino, pa ni kaj pošteno. Saj bi vendar Haložanom denar bolje hodil, kakor župniku.

Celjski okraj.

o „Vražja misel“ v Celju. Celjsko pevsko društvo priredi v nedeljo, 14. listopada 1909 v veliki dvorani Narodnega doma štiridejansko burko „Vražja misel“. Pri predstavi sodeluje polnoštevila salonska godba. Blagajna se odpre zvečer ob 6., začetek je pa nastavljen za 7. uro. Vstopnina v parterju 1.—2. vrsta K 2'40, 3.—7. vrsta K 1'60, od 8. vrste naprej K 1'20. — Sedeži na balkonu K 1'20, stojišče v parterju K 0'80, stojišče na balkonu K 0'60, dijaške in vojaške vstopnice K 0'40. Vstopnice ima v predprodaji trafika v Narodnem domu v Celju.

o Poročil se je v pondeljek, 8. novembra 1909. g. Rudolf Pevec, trgovec v Mozirju, z gco Amalijo Turnšek iz Nazarja. Častitamo!

a Poročil se je 4. t. m. v Petrovčah g. Avgust Stelcer, mesar v Celju z gco Leopoldino Fürstovo iz Mozirja. Bilo srečno!

z Proti železnici Polzela-Motnik-Kamnik se hoče boriti dr. Negri. Prav v smislu tiste celjske klike, ki mu je naklonila mandat, ker nima nobenega boljšega kandidata. Kajti če bi se nova železnica zgradila, bi imelo v prvi vrsti od nje dobiček mesto Celje. Celjska klika seveda obtežuje meščane vedno in vedno z novimi davki in dokladami, ne skrbi pa nikoli za to, da bi se jim zvišal in zboljšal zaslužek. Bikovke, kamenje, dolgovi in hujskanje proti Slovincem — to je vse, kar vedo celjski voditelji. Negrijevo nasprotovanje sicer ne bode železnice ne pospeševalo ne zavlačevalo, Savinčani pa lahko zopet vidijo, kako jih sovražijo in njim nasprotujejo nemški meščani v Celju!

a Iz Mozirja. Tu je umrl dne 4. novembra ob pol 7. uri zvečer gosp. Marko J. Lipold v 72. letu svoje starosti.

d Celjska mestna hranilnica je imela koncem leta 1908 tirjati 279'317 kron in 56 vinarjev zaostalih obresti. Občina jej dolguje seveda največ radi svojega vzornega gospodarstva, vsled česar bo morala povišati obrestno mero in občinske doklade. Bi li ne bilo dobro, ko bi nemški listič pisal včasih tudi kaj o nemškem Celju in ne samo o slovenski okoliški občini, ki ga manje briga?

d Surov častnik. Slišali smo že več pritožb o ravnanju poročnika Egra v Celju z nadomestnimi rezervisti. Med

drugimi uljudnostmi z vojaki je posebno ta spomina vredna, da jim meče došla pisma pred noge. Ako se kmalu ta stvar ne obrne na bolje, bomo gospodka resneje potipali.

d Iz Hrastnika. Delavci v kemični tovarni smo veliki reveži, ker nimamo v mesecu nobenega dneva, da bi se nam izplačal naš težko prislužen denar. Za mesec avgust smo še le dobili izplačano 28. septembra, kar je za nas silno, silno pozno, ker takrat že nima delavec nobenega krajcarja več, da bi si kaj potrebnega kupil. In kam bi se tudi delavec obrnil? Za prejšnji mesec še ni plačal, za sedaj si pa ne upa tirjati hrane. Naši gospodi pa vkljub temu na pol dremljejo v pisarni in vijejo cigarete, puhalo dim in si misljo: delavska para, čakaj. Delavec tudi res čaka od danes do jutri, od jutri do pojutrišnjem in tako gre to naprej, jesti pa nima nič. Kar smo posebej zaslužili, smo dobili vedno na teden plačano, a sedaj čakamo po celi mesec, na primer za avgust do 4. septembra ali za september do 20. oktobra. Kar pa imamo dobiti za oktober, to nam bo pa najbrže prinesel Miklavž. Čudno je, da naš dobri gospod pusti tem nerednežem delati kakor se jim zdi.

d Iz Trbovelj. V petek dne 29. okt. t. l. zvečer se je zbralo pri Goropevškem krog 40 Trboveljčanov. Zastopani so bili vsi stanovi. Sestanek je bil namenjen razgovoru o združni elektrarni za Trbovlje. Predsedoval je g. župan Vodušek. G. inženir Turnšek iz Maribora je razlagal nato, kolike prednosti ima električna razsvetljava pred drugimi razsvetljavami, kako se nadalje da električna moč porabiti v kmetijstvu in v obrti kot gonilna sila za razne stoji. Opisuje elektrarno in delo z motorji. Gosp. Miloš Štibler iz Celja omenja, da je raba kmetijskih strojev od dne do dne potrebnejša radi pomanjkanja delavcev. Najcenejša gonilna moč pa je elektrika. To uče izkušnje združnih elektrarn v Nemčiji, kjer so samo letos ustanovili istih že krog 130 in jih sedaj od meseca do meseca ustanavljajo več. Električna pa se zopet najceneje proizvaja s pomočjo vodne sile. Opisuje zadrugo, omenja posebno, da zadruga ne plačuje davkov, ako dela le z združniki. Priporoča ustanovitev pripravlj. odbora. Razni govorniki stavijo na to vprašanja in dajejo nasvete, na kar predlaga gosp. učitelj Kuhar pripravljalni odbor 14 mož. Sprejeto. Izvoljeni so gg.: Župan Vodušek, podžupan Krammer, občinski odborniki Goropevšek, Forte, Dežman, Jager in Sitter ter posestniki Borošak, Gregl, Lamper, Počivavšek, Božič Al., Plavšak in Boh. Zanimanje za to moderno napravo je prav veliko. Po tem zborovanju je ostala večja družba še delj časa skupaj in se je izpregovorila še marsikatera resna beseda. Želimo, da obrodijo posvetovanja tega večera mnogo sadu in da se z navdušenjem sprejeti predlogi prav kmalu izvedejo v korist in ponos naših Trbovelj.

a Za slovenske obrtnike! V nekem spodnještajerskem slovenskem trgu se lahko nastanijo sledeči obrtniki, ki bi imeli v dveh okrajih dovolj opravila: kolar, krojač, čevljar, mizar, ključavničar, klepar, zidar, tesar, brivec, brajnjevec, šivilja za belo perilo, krojačica za damsko obleko, perica in gladilka, sobni slikar in sodar. Nujno priporočamo onim, ki si želijo pojasnila, da se obrnejo na naše uredništvo.

o Iz Trbovelj. Užitninski zakup je dobil za nadaljno dobo treh let dosedanji slovenski odbor. Hrastniški nemškutarji Leiler, Lojzek in Wouk so se sicer zelo trudili vreči izlasti g. Roša, a so se nesmrtno blamirali. Slovenski gostilničarji (in tudi nekaj pa-

metnih nemških) se niso dali speljati od Wouka na led, ampak so storili, kar jim je velelo srce. Saj pač dobro vedo, kdo je izročil zakup njim samim v roke. Že zgolj iz hvaležnosti ne bi smel Wouk tako ravnati! A kaj bi govorili pri Wouku o hvaležnosti! Daj mu kos mesa, iz hvaležnosti te bo pa — požrl! Tak je volk in tak je — Wouk.

Poročni dar za obrambni sklad Ciril-Methodove družbe. O priliki poroke gospice Amalije Turnšekove iz Nazarij z g. Rudolfom Pevec, trgovcem v Mozirju, darovali po 200 K gospodje: Rudolf Pevec, trgovec, Mozirje. Anton Turnšek, trgovec, Rečica, Viktor Turnšek, strojni inženir v Mariboru. Objednem se je nabralo za šentiljski dom 80 kron. — Želimo novoporočencema mnogo sreče ter izrekamo celi požrtvovalni narodni obitelji ndano zahvalo za velikodušen dar v prid naše slovenske šolske družbe.

o Za slovenske vojake vsaka svinjarija dobra? Izvedeli smo o grozni nesnažnosti glede kruha v tukajšnji vojašnici. V komisiju se najdejo črvi take velikosti, da bi se človeku lahko želodec obrnil, ko to vidi. V prepečencu (Zwiebacku) ne zadostuje to, marveč se najdejo mesta, kjer živih črvov kar mrgoli. Komis se peče namreč pri tukajšnjih privatnih nemškutarskih pekih, kjer se seveda lahko vse stori, saj je za slovensko vojaško paro vse dobro. — Pozivamo vojaške oblasti, naj potrebno ukrepejo, da se nesnažnost za vselej odpravi. — Sploh bomo o razmerah v tukajšnjih vojašnicah, o postopanju z domobranskim moštvom, o vsenemški navdušenosti stotnika Hosnerja itd. v kratkem več spregovorili, pa ne samo v listu, ampak tudi — v državnem zboru. — Če gospodje mislijo, da smejo s slovenskim vojakom delati kakor svinja z mehomo, so se prokleta zmotili.

o V Hrastniku bo pričel v kratkem sekati meso naroden mesar. Opozarjamo slovenske rodbine, zlasti slovensko misleče delavstvo, naj že sedaj agitira med sodrugi za to podjetje, ki utegne biti izredne važnosti ne samo za Hrastnik. Od novega mesarja bomo pričakovali poleg dobrega mesa tudi uljudnosti, bodisi nasproti večjim kakor tudi nasproti manjšim odjemalcem, t. j. nasproti delavstvu. Znana je surovost Lojzekove familije nasproti kupovalcem po vsej dolini in prosimo novega mesarja, naj ne vzame mere po teh ljudeh. Sploh pa ne bodo imeli Logerji več časa za nas: Za izdajstvo pri volitvah v okrajni zastop so namreč dobili tako plačilo, da smeta fanta zahajati med nemške „strelce“, dekile pa sme tej gospodi kuhati in mogoče tudi streči. Tako se vsaj govori po dolini. Delavstvo, stori svojo dolžnost, to ti kliče delavec.

c Iz Šent Jurja ob Taboru. Občinske volitve je okrajno glavarstvo na predlog volilcev preložilo vsled legarja na nedoločen čas. Organist Drolc se bo moral priporočiti Šentjarcanom za nove podplate, kajti sedanje stare je razdjal, bezgajoč za pooblastili. — Boži-dar, to ni božje delo!

c Iz šentjurske fare ob Taboru. Da naš g. župnik ni pravi prijatelj kmetov, sem že slišal večkrat. Sedaj pa sem se o resničnosti teh govoric docela prepričal. Povejte nam g. župnik, zakaj se vi potegujete za šolo v Ojstrici in ne za Loke? Ali mar mislite, da bomo zidali zavoljo Vas dve šoli? Vam bi bilo to seveda vseeno, ker bi tako nič zraven ne dali. Mi kmetje hočemo imeti, da, zahtevamo šolo v Lokah, pa če se tudi Vi navidezni kmečki prijatelj postavite na glavo. Poskrbelo pa se bo tudi, da se Vaše protikmečko delo izvedelo

v vsako kmečko hišico. Sedaj ste se pokazali v pravi luči.

c Martinova veselica se vrši v soboto ob 8. uri zvečer v „Skalni kleti“.

c Na Ponikvi ob j. žel. se v nedeljo 14. tm. ob 8. uri zjutraj osnuje mlekarška zadruga. Ustanovni občni zbor se vrši v prostorih gospice Anice Vrečkove. S ponosom opazujemo to gospodarsko gibanje, ki se je plodnosno pričelo v Št. Jurju ob j. ž., se nadaljevalo v Grobelnem in je sedaj vzbudilo tudi Ponkovičane. Kmalu pridejo tudi Dramlje na vrsto in tako bodo skoro te štiri velike fare krepko gospodarsko organizirane.

c Grobelno. Naša mlekarška zadruga se je začela 2. tm. gibati ter zelo vrlo napreduje. Že prvi dan smo dobili do 60 l mleka in tekom par dni se je povišala množina na 100 l dnevno. To je dokaz, da imajo nekateri kmetje res že prepričanje o važnosti in o koristih mlekarških zadrug za gospodarstvo. — Neki nasprotnik mlekarne je v „Slov. Gosp.“ po ustanovitvi napisal hujskajoč članek proti zadrugi. Pravi tam, da bodo morali zadružniki kobile molzti, ako bodo hoteli, da bo zadruga uspevala. Na to klerikalno zlobnost se nam ne zdi vredno odgovarjati; omenjamo, da so pristaši kmečke zveze sami bili ogorčeni nad to pisavo. — Vi pa, gospodarji in gospodinje, poprimite se mlekarstva in mlekarškega združništva. V tem se bode gospodarsko okrepili in si zasigurali novih dohodkov. — G. Vngi, ki je mnogo truda žrtvoval za ustanovitev tega prekornega gospodarskega podjetja, pa smo prav iz srca hvaležni.

c Iz Št. Jurja ob juž. žel. Tukajšnji klerikalci nam vedno skrbijo za zabavo. Pred tremi tedni sta neki graški muzejski uslužbenec in Žgank razkazovala in razlagala Jeruzalemsko romanje, pota, cerkve, ceste itd. Minulo nedeljo smo pa spet bili tako srečni, da se nam je nudila klaverna predstava v „Katoliškem domu“. Igralci niso smeli v gostilniške prostore, samo kaplan jih je za trud obdaril z „zemljami“, katere jim je tja zmetal kakor kakšen pijanec šolarjem sladkor, da se potem tepejo za njega. Sedaj bi še pa voditelja teh klerikalnih predstav naprosili, naj nam preskrbi v kratkem času predstavo „Spufan konzum“. K tej predstavi pridemo tudi mi, povabite tudi vse one, kateri bodo pošteno plačevali. Predstavlja se naj, kako izvrstno se je v konzumu gospodarilo, in kako so „voditelji“ zastonj jedli in pili. — Ah žalost, sedaj je vsega tega konec, in takoj po maši se morajo domu vračati, ker ni več ljubega „konzuma.“ — Seveda zavoljo lepšega pa naj bodo liberalci krivi poloma. Saj tako poroča zadnji Gospodar. Na svidenje torej pri predstavi. —e—

Slovenjegraški okraj.

a Konec zanimivega jezikovnega boja. Jezikovni boj, ki ga je pričelo pred dobrim pol letom marberško sodišče, oziroma zagrizeni sodnik Gränitz z nadučiteljem Hrenom na Muti, se je še-le sedaj docela končal. V tem boju si je steklo marberško sodišče s svojima sodnikoma obilen šop „nepozabljivih lovorik“ in priznanje najvišjega sodišča na Dunaju, da se je postopalo nepostavno proti slovenski stranki. Kolo se je moralo vrniti — četudi „mutasto“ in izdati se je moral nov plačilni nalog za kazen 40 K. Nadučitelj se je proti kazni pritožil na okrajno sodišče, katero je pritožbo kot prepozno vloženo zavrglo. Četudi ni bilo skoro nič upanja, da bi se kazen odpustila, je vendar škoda, da se je termin za en dan zamudil. Zanimivo bi bilo nam-

reč, kakšno stališče bi pri tej zadevi zavzelo okrajno sodišče. — Nadučitelj ni mogel rabiti „mutastega“ kolesa ter je zahteval, da se mu vrne od sodišča zvonec, ali pa odškodnina. Cele tri tedne je Gränitz premišljeval, kaj bi ukrenil, klical sodnijske sluge in druge stranke, da bi se poiskal izgubljeni zvonec. No, nazadnje so mu nanosili nekaj cenikov o kolesih in zvoncih, in je sodišče poslalo te dni znesek 4 K oškodovancu za zvonec. Nam se je zdelo, da so pri marberški sodnji zvonec „miši požrle“. Pa saj se da taka stvar nadomestiti tudi z denarjem, kaj ne g. Gränitz? Vsekako pa mora vladati pri tej sodnji vzoren red, da stvari kar tako zginjajo.

o Iz Vuzenice. Te dni je prodal Galun v Trbonjah pri Vuzenici svoje posestvo in gostilno trdim Nemcem izven okraja. — Trbonje je slovenska vas, kjer se nahaja fara in šola. Torej v središče fare se naseli tujec, kjer bode imel s pomočjo gostilne in male trgovine kaj lahko delo, da pridobi ljudi v svoj tabor. In za kako desetletje so Trbonje že lahko nemške. — Tako se nam dan zadnem krči meja. Vedno prehajajo posestva iz slovenskih rok v nemške. Mi pa vzdihujemo in biležimo te zgube po časopisju. S tem je opravljena naša dolžnost. Pri nas ni ne podjetnosti posameznikov, niti skupnega gospodarskega obrambnega društva. In tako gredo naše dobre postojanke tujcu v roke; ta pa že gleda, da si napravi denar in razširi svoje „ideje“. A treba je enkrat resno vprašati: Koliko časa bomo samo vzdihovali in tarnali po časopisju? Ali bi se ne mogel — vsaj za ta čas, dokler ne začne poslovati „Branibor“ — sestaviti nekaj nakupovalni konzorcij, na katerega bi se lahko obrnili v takih slučajih? Cene posestvom vedno rastejo ter bodo rastle nedvomno še bolj. Naj bi vendar vzel kdo poklicanih to stvar v roke! Pri tem bi se dalo zaslužiti denar, zraven pa še narodu ohraniti sedanjo posest. Posameznik tega ne more, pač pa bi bilo lahko delo, če bi se nekoliko premožnejših mož združilo v ta namen.

a Umrl je v Šmartnem pri Velenju posestnik Ivan Lahovnik, po dom. Kokošinek.

o Osebna vest. Sodnik Gränitz iz Marberga je dobil šestmesečni dopust ter se je podal v Gradec, zdraviti se. Pa ne da bi mu bilo škodovalo tisto kolo, ki ga je imel tako dolgo preveč? Njegovi nemški živci so tako utrujeni, da jih ne razburi kak slovenski bicikelj ali zvonec. Baj se vrne ob novi kolesarski sezoni zopet v Marberg iskat si novih „lovorik“.

o Iz Mute. Tu je dala tržka občina napraviti novi napisni krajevni tabli. To seveda ni nič posebnega. Bolj posebno in zanimivo pa je to, da ravno ti dve tabli kažeta, katere kraje v okolici prišteva muški župan in tovarnar Erber popolnoma nemškimi in katere dvojezičnim. Na vzhodni strani, kjer meji tržka občina na slovensko občino Sv. Primož, je ob državni cesti dvojezičen napis. — Odkrito povedano, da od Erberja niti te trohice pravičnosti nismo pričakovali. — Na zahodni strani pa, kjer meji tržka občina na ponemčeno Gortino in koder hodijo slovenski Perničani pod nemškutarskim županom, tam je pa tabla samo nemška. Torej smatra Erber zahodno stran že za trdno ponemčeno. Zal, da je na videz res tako. Dasi je ljudstvo po rodu še popolnoma slovensko, ga vodijo pod pritiskom z Mute in iz Marberga nemškutarski župani. Za probujo je pa jako težko dostopno, ker je postalo v dolgoletni zapuščenosti pod trajnim pritiskom že skoro docela brezbižno v narodnem oziru.

Brežiški okraj.

b Kapele. Skoro bo tu čas zimskega počitka. Marsikdo si bo privoščil nekaj časa za prebiranje podučnih in zabavnih knjig. Zato se prosi vse one, ki imajo izposojeno kako knjigo, da isto vrnejo, ker se mora knjižnica urediti in se prične lahko s posojanjem.

b Dobova. Imeli smo dobro letino. Hrami so polni „sladkega“ vinca. Vino moramo spiti ali pa prodati. A ker nam ni mogoče vsega popiti vabimo uljudno vse one, ki hočejo svojim gostom nuditi kaj dobrega.

Le pridi v gorco k nam.

b Kapele. „Mi gremo naprej in vas je strah; mi strelci, mi mladi...“ — Tako smo čitali svoj čas v klerikalnem časopisju, ko se je isto zavzemalo za organizacijo mladine. Da, res, strah nas je bilo, a le pred temo s katero so hoteli zamrežiti kmetškemu mladeniču prost pogled v svet. Osrečiti hočejo mladino, v resnici pa jo tirajo k zagrizenosti in, kot smo se prepričali, so jim najzagrizenejši tudi najljubši. Vcepljajo jim mnenje, da služijo sveti stvari, v resnici pa si hočejo skovati politično orodje, ki bi v poznejši dobi kaj dobro služilo. Četudi preroknejo svobodo, vendar celo podučne spise prepovedujejo, če niso potekli izpod njihovega peresa. Menda si svobodo tolmačijo v toliko, da bodo smeli ljudi še nesramneje odirati ter trapiti jih s svojimi duševnimi izrodki. Tega mora biti enkrat konec! Zato pa blagrujemo mladeniče, ki so bili toliko pogumni, da so se postavili na svoje noge, ki so začeli bolj samostojno misliti. Ideje, ki jih zastopajo, sicer niso nič novega, saj jih najdemo povsod zastopane, ali združeni niso bili njih zastopniki v celoto, ki bi lahko javno nastopala. Konečno se je to udejstvo in že vidimo verigo, ktere se priklaplja člen za členom in ki bo sčasoma prepregla Spodnještajersko. — Težko že pričakujemo nedeljskega shoda v Župelevcih, na katerem se pogovorimo o skupnosti mladinskih interesov. Zato pa v nedeljo dne 14. tm. vsi na shod! Pokažite tudi starejši s svojo navzočnostjo, kako znate ceniti napredek mladine. Tedaj pa poročemo mi:

Mi gremo naprej, in vas je strah; mi strelci, mi mladi!

v Iz Brežic. Volitev dveh članov in njih namestnikov v cenilno komisijo za osebno dohodnino za politični okraj Brežice se vrši dne 29. tega meseca pri c. kr. davčnem oddelku v Brežicah in sicer dopoldne od 9. do 12. ure. — Sporazumno so se postavili sledeči kandidati: v II. razredu g. dr. Ferdinand Kunej, zdravnik in posestnik v Št. Petru pod sv. gorami, njega namestnik g. Mijo Štarkl, župan v Sevnici. V III. razredu pa kandidira g. Franc Lipej, trgovec v Brežicah, a njegov namestnik je g. Alojz Schweiger, posestnik in zalagatelj piva v Brežicah. Volilne legitimacije s podpisanimi in pravilno izpolnjenimi glasovnicami naj se pošljejo pravočasno ali naravnost c. kr. davčnemu oddelku v Brežicah, ali pa tudi neizpolnjene na naslov Posojilnice v Brežicah, oziroma tvrdke Uršič in Lipej v Brežicah.

o Iz Brežic. Vedno se nahajajo osebe, ki žalijo in sramote Slovence. Ker se pa nemškutarstvo vedno krči in se je bilo bati, da bi zmanjkalo med možkimi obrekovalcev, so posegle tudi ženske vmes. Posebno veseli ta posel neko vlahinjo, menda že zaradi tega, ker so ji Slovenci skrbeli za obstanek. Oseba še ima mnogo grehov na sebi; za sedaj molčimo, a opozorimo jo, da se lahko v slučaju potrebe poslužimo drugega orodja.

Zahtevajte Nar. list v gostilnah in kavarnah

Mariborski okraj.

o Krepak župnik je gotovo Peitler Janez pri Sv. Rupertu v Sl. Gor. To je moral skusiti ubogi Martin Kogler, posestnik v Selcih. Dne 19. okt. t. l. je povabil gori navedeni gospod Martina Koglerja in še par drugih kmetov k sebi v klet, da bi se z njimi malo pošalil. Krepka in čvrsta postava Martina Koglerja je zbudila takoj v župniku poželenje po od njega tako ljubljene zabavi — metanju. Župnik je poklical zato svojega farana na viteški dvoboj — na pesti. Ni trajalo dolgo, in že sta se valjala kmet in častivredni na cementnih tleh kleti. Še en poskus Koglerja — in zopet je padel siromak tje k gantnerjem. Med tem časom so zapustili drugi pajdaši „gostoljubno“ župnikovo klet v strahu, da bi morali tudi oni poplačati vino z modrimi lisami. Razjarjen zaradi take malosrčnosti je bežal Kogler za njimi ter si ohladil pri njih ono jezico, koje si ni mogel, oziroma upal nad župnikom. — Zato mu je naprtla sodnja osem dni zopora. — Zraven vse polno modrih lis še osem dni — to je drago vino.

d Za mariborskega podžupana je bil v soboto enoglasno izvoljen cesarski svetnik dr. Mally.

v Iz Studencev pri Mariboru. Prejšnji krajni šolski svet pod načelnikom Schmuckenschlagom ni imel v redu blagajniških računov. V knjigi ni točnih izkazov že desetletja in desetletja. Objavili bomo nekaj dejstev, iz katerih je razvidno, da doseданje načelnništvo nikakor ni bilo vzorno v svojem gospodarstvu.

d Drevo ga je ubilo. V Bistrici ob Dravi so našli zadnjega oktobra posestnika Jožefa Steinerja z razbito glavo mrtvega v gozdu ležati. Dan poprej je bil šel Steiner k drvarjem v goro pogledat, a prišel je drči tako blizu, da ga je zadelo deblo, ki je odskočilo iz nje.

a Premeščenje pisarne. Pisarne katasterskega in pristojbinskega oddelka mariborske davkarije se nahajajo od 3. novembra v hiši c. kr. davkarije na Tegetthoffovi cesti 45, drugo nadstropje.

o V Slovenskih Goricah govore ljudje o pogrebu žive ženske, katero so baje pokopali pred kakim mesecem dni pri Sv. Barbari pri Mariboru. Grobar je kopal sosedno jamo, kar začuje stokanje v bližnjem grobu. Odpre zopet zakopan grob ter najde v rakvi — žensko, obrnjeno z licem proti zemlji; od prstov si je v grozni obupni sili odgrizla meso. Bila pa je izdihnila med tem dušo. Imela je baje živčno bolezen. Ko se je je zopet enkrat polstila, so ljudje mislili, da je mrtva, ter so jo pokopali, ker ni bilo več videti življenja v njej. Prosimo poročila, jeli ta govorica odgovarja resnici ali ne?!

d Iz Maribora. V soboto jutro ob 3. uri sta šla dva huzarja po Dravski ulici na Veliki trg. Eden je bil zelo pijan in je sekal s sabljo na okrog, dočim je bil drugi trezen in je hotel svojega pijanega tovariša pomiriti. Na Koroški cesti je sekal pijani vojak s sabljo po zeljnih vozovih, na katerih so spali vozniki s svojimi ljudmi in je seveda povzročil mnogo straha. Potem sta šla vojaka proti kopališni ulici in pri Narodnem domu sta srečala kuharico Polak, kateri nista pustila naprej. Ko je neki hlapec zahteval, da jo naj pustita pri miru, jo je vojak s sabljo udaril dvakrat tako močno po glavi, da se je smrtonovarno ranjena zgrudila. V grajski ulici je potem divji Madjar vrgel neko dekle, ki je šla v cerkev, ob tla in jo je hotel posiliti, kar se je pa preprečilo. Čudno je, da ni vojaka prijela že prej policija. Divji

Madžar se piše Lisztes in služi pri 16. regimentu.

v Iz Maribora. Prihodnja predstava slov. gledališča bo v nedeljo dne 14. novembra. Uprizori se imenitna (češka) veseloigra „Krasna Lida“, ki je polna šaljivosti. Dramatsko društvo vabi k predstavi vsakogar, kdor se hoče izborna zabavati in se dositega nasmejati.

Ptujski okraj.

p Izginil je čez noč načelnik ptujskega mestnega urada pl. Jetmar. Morda nam bo „Štajerc“ vedel povedati, zakaj.

p Iz Vurberka. Gospod urednik, prepustite tudi meni enkrat mal prostor v Vašem listu, in prosim Vas, prizanesite s škarjami mojemu dopisu, da bodo vsaj nekateri ljudje zvedeli grehe in nesramne laži „Slov. Gosp.“ p. d. sleparja, in njegovih kimovcev. Mi Vurberžani smo bili nedavno toliko srečni, da so naše oči videle in naša ušesa slišala dva nova odrešenika, Meška in Ozmeča, ki sta nam povedala, kako sta v Gradcu šla k maši, „liberalce“ dr. Kukovec pa ne. No za Ozmeča se vendar spodobi, da gre v cerkev, saj je to njegov posel, Meško pa je pač šel z njim, ker se sam ni znal v Gradcu kam obrniti. Razložila sta nam dalje, kaj sta že za nas v Gradcu napravila. — Razumeli smo dobro: 1. nič, 2. nič in 3. nič. Ozmeč je baje predlagal nekaj zaradi lova, zaradi šol, zaradi okrajnih ali deželnih ali vrag vedi kakih zavarovalnic — no kmetje, kje kaj čutite? Meško se je pa okrasil s pavovim perjem, češ da je dosegel regulacijo Drave. Misli menda, da smo mi Vurberžani čisto za plankami in ne vemo, da je to že pred leti dosegel dr. Ploj, ko se Mešku še sanjalo ni, da bo kdaj v deželnem zboru zvezde z neba klatil. Dalje piše „Slovenski oče laži“, da smo izrekli sijajno nezaupnico Ploju. No no, šlo je pač na komando: gospod župnik so rekli, vsi roke v luft, kdor ni za Ploja. Pa zdi se mi, da je takrat malo ljudi imelo roke, ker jih je bilo presneto malo videti. Meni — pa prosim, brez zamere! — se ni ljubilo rok iz žepa vzeti, zato sem držal nogo v „luft“. Ne vem, če je to bilo veljavno ali ne.

Juri Vuk pod vrbo smuk.

p Sv. Bolfenk p. Središču. V nedeljo so naš gospod župnik namesto svetih resnic razlagali, kdo je liberallec in kdo klerikalec. Tega nam pač ni treba praviti. Tisti, ki dela v fari prepričan in sovraštvo, ki se vedno toži s svojimi sosedi, kateremu mobena meja ni prav in ki sovraži svojega bližnjega, ako mu ne kima na vsako besedo, ta je — klerikalec, drugi pa, ki pošteno, krščansko živijo in ljubijo svojega bližnjega, pa ne trobijo v župnikov rog, to so pa — liberalci. — Amen!

v Iz Ptuj. 25 let stari Anton Predikaka je bil obsojen radi pretepa v tritedenski strogi zapor in nastopiti bi ga bil imel 2. novembra. Ker je pa vedel, da tri cele dolge tedne ne bo dobil vina pred oči, se ga je med potom za likof dobro nasrkal. Pijan, da bi ga bil imel za trikrat dosti, je prišel k jetničarju, ki ga pa radi pijanosti ni sprejel. Predikaka iz Gorice pri Pragerskem je pa začel ljuto razgrajati, češ prej me kličejo, sedaj me pa ne marajo; kaj je to? Za norca me ne bodo imeli. Na to je hotel oditi, ali policija se ga je pa usmihla, da se je pri njej preupal. Drugo jutro so ga baje radi sprejeli.

d Nemška šola v Rogaški Slatini bo razširjena v štirirazrednico. Deželni šolski svet je že storil primeren sklep.

Štajerski okraj.

l Malanede ja. Sicer bi ne bilo vredno odgovarjati dopisniku „Slov. Gosp.“ z dne 28. mm. ko bi se tikal samo dopisnika „Nar. Lista.“ Ampak lažnjivec hoče spraviti zraven nekoga, ki se ga cela stvar nič ne tiče. Laž je toraj, da bi — tisti „tvoj“ — ne smel v svojo domovino, resnica pa je, da lahko pride vsak čas, ako se mu zljubi. Vedi, dragi dopisnik „Slov. G.“, da se mu dosedaj še ni bilo treba bati policijske obleke, kakor naprimer pred leti Tebi! — Pišeš tudi, da je dolžnost župnika, ljudi nadzorovati zunanaj cerkve. Dragi, sedaj pa že vidim, da župnika nimaš nič rad, ker sicer bi mu ne staval take naloge, ki bi je ne izvedel niti sam občinski predstojnik moravski. — Dalje tako blagodušno vprašaš, kje bodo obvisela njegova očitanja? Dragi, na to Ti odgovarjam kratko in odločno, da tam, kjer bo konec Vaših surovih nastopov in lažnjivih govoric! — Dalje pišeš, da se bomo še ogledali. Vedi, da boče meni to gotovo bolj ljubo, kakor pa Tebi. Ampak le resnico, sicer bom segel po drugih pripomočkih, Te spraviti nazaj na Tvoje staro mesto! — Vedi, da sem pripravljen boj s Teboj sprejeti vsak čas in na vsakem polju. Da nimaš značaja, to sem vedel, a da si tak puhel lažnjivec, pa še ne! — Zdrav!

o Iz Špelfelda. Sobotni osebni vlak št. 1842, ki je prišel ob 9.12 v Špelfeld iz Radgone, je vzbudil splošno pozornost. V gozdu pred Obrajno je stroj izgubil svoj dimnik, ker so bili vijaki popustili. Med vožnjo je plezal dimnik vedno bolj na višek in slednjič je strmoglavil z lokomotive. Do Špelfelda se je še vlak ravno privlekel, odtod pa so poslali stroj v Maribor, da ga popravijo.

Vestnik

„Zveze napredne mladine“.

o Mladinski shod v Trbovljah. — V nedeljo popoldne se je zbralo v gostilni g. Pasta po dom. Španca do 150 fantov in deklet na prvi mladinski shod v Trbovljah. Zanimivo je, da se je zborovanje vršilo v telovadni dvorani trboveljskih čukov. Ti so sicer žalošno čukali okrog svojega gnjezda, v katerem so se včeraj prešerno naselili liberalci, pa ni nič hasnilo; nazadnje so celo prišli na shod in tam lepo mirno poslušali razpravljanja govornikov. Shod je otvoril tov. Miloš Rozin z navdušenim pozdravom istinito lepega števila trboveljskih fantov in deklet, ki so s svojo krasno udeležbo pokazali, da se bodo v Trbovljah pod napredno mladinsko zastavo zbirala mladina v velikih množicah! Za predsednika je bil izvoljen tovariš Prisljan, za zapisničarja tov. Štroš. — Besedo je povzel prvi tov. Gorišek iz Griž, ki je v lepem govoru opisoval nastanek nove organizacije in navdušenje, katero se je pojavilo za njo od Drave do Save, od Pohorja doli do rodovitnih bizeljskih gor. Pozival je tovariše in tovarišice na resno delo za resne naloge, ki nas čakajo kot bodoče nositelje političnega življenja na Sp. Štajerskem. O ciljih, nalogah, organizaciji in delovanju Zveze je predaval v živahno odobranem govoru tov. Lešničar. Mnogo priznavanja sta žela za svoja ognjevita govora tov. Golavšek iz Griž in Miklavčič Peter iz Trbovelj. V imenu rajhenburške mladine je pozdravil shod tovariš Oset, v imenu trboveljskih mladenk tov. Katica Špesova. V pripravljalni odbor so se izvolili tov. Prisljan Ivan kot predsednik, Močnik Štefan kot podpredsednik, Štroš Vekoslav kot tajnik, Bregar Ivan kot blagajnik in odborniki tt.: Miklav-

čič Peter, Murn Franc, Florjanc Mihael, Brzeničnik Leopold, Kostanjšek Avgust in Posavec Franjo. Shod se je ob splošnem zadovoljstvu mirno in v redu zaključil. Živela trboveljska mladina! —

Vabilo

na veliki

mladinski shod

ki se vrši

v nedeljo dne 14. nov. t. l.
ob pol 3. uri pop. v

Župelevcih

v prostorih g. M. Janežiča.

Dnevni red:

1. Organizacija slovenske napredne mladine.
2. Volitev pododbora.
3. Slučajnosti.

Fantje in dekleta celega brežiškega okraja, pridite vsi polnoštevilno na shod, da se pogovorimo o novi naši mladinski organizaciji.

Vsi na shod!

o „Sl. Gosp.“ o „Zvezi slov. napr. mladine“. — Prejeli smo iz mladinskih krogov sledeč dopis: Ne bi si mislili, da bi glasilo mariborskih gospodov duhovnikov Sl. G. priznalo, da smo imeli na žalskem shodu tako sijajno udeležbo! Dočim je „Narodni Dnevnik“ poročal, da je bilo na shodu okrog 300 udeležencev, je „Slov. Gospodar“ priznal, da je bilo „poleg liberalnih škrijcev in frakarjev, učiteljev in frajlic do 300 udeležencev“. Torej 300 fantov in deklet! Lepo število, kaj ne? Prepričani smo, da jih klerikalci niso imeli toliko na svojem prvem večjem shodu, vključno temu, da se imamo mi boriti z nasprotstvom duhovnikov in včasih tudi starišev, Škrijcev in frakarjev“. kakor imenuje „Slov. Gosp.“ naše izobraženstvo, seveda neklerikalno, smo videli na shodu le malo; ako vedo kaj pametnega povedati, jih vselej radi sprejmemo in poslušamo, puhle glave pa nam tako ali tako niso nič mari. Če so došli med nas tudi učitelji, je to njihova dolžnost; žal, da jih je bilo le 4 do 5 glav! Ne branimo se tuji tržank in smo ponosni na to, da so naše pot med naša priprosta kmečka dekleta; znamenje, da hočejo z njimi vred delovati! Saj ravno „Slov. Gosp.“ toliko vpije po skupnem delu in edinstvu, seveda, če kaže — duhovnikom. Povedalo se nam je že na shodu, da nas bode „Slov. Gosp.“ obrekoval, da je Zveza slov. napr. mladine nemškutarska in protiverska.

Zdi se nam, da je temu pobožnemu listu dovoljeno obrekovanje, ako se gre za politične nasprotnike, dasi je to po naukih iste vere, katero baje brani proti nam brezvercem, velik greh! Vidi se dvoje merilo... Klerikalno obrekovanje nas sicer prav nič ne boče oviralo, da bi ne delali naprej. Vemo namreč, da delajo oni, katere duhovniški časopisi najbolj obrekujejo, za dobro in pravično narodno stvar. Ako bi bili mi tako izučeni gospodje, bi se sramovali nečastno in nepošteno obrekovati kmečke fante. Pravijo nam, da nismo toliko pametni, da bi vedeli ločiti vero in pa osebo politikujočega duhovnika, verskih naukov in pa politične pridige! Ali ne vidimo na shodih in v krčmah naših kaplanov, kako delajo in govorijo — ako pa jih kdo za to po zaslužnju skrtači, je že brezverec. Na vero se torej ti gospodje izgovarjajo tudi pri največjih lumparijah. Mi vidimo, da se njihovo delo prav nič ne sklada z njihovimi nauki, ali more pri takih razmerah rasti spoštovanje do duhovnikov? Krivi so si gospodje sami, če trpi tudi vera in pada versko čustvo. Da bi se vzdržali na površju in pri politični moči, so začeli organizirati mladino: toda s tem ne delajo zase, temveč za nas. Mladina vidi njihovo nečloveško sovraštvo do lastnih rojakov, njihovo obrekovanje, maščevanje in njihovo poželjivost po denarju ter še marsičem drugem: spoštovanje zgine — in nazadnje se bode to sovraštvo obrnilo proti duhovnikom. Kdo more preračunati vse ljudske strasti? Danes te ljudstvo

povzdigne, jutri mirne duše križa. Za jednim ciljem se bomo borili do zadnjega: ljudstvo moramo osvoboditi gospodarstva enega stanu — naš narod se mora razvijati svobodno, neovirano. Prepričani smo o potrebi naše naloge — zato ne odnehamo! X.

Vabilo

na

mladinski shod,

ki se vrši

v nedeljo 14. novembra ob 3.
uri pop.

pri

Malinedelji

v prostorih g. Fr. Senčarja.

Dnevni red:

1. Organizacija slovenske napredne mladine.
2. Volitev pododbora.
3. Slučajnosti.

Pričakujemo fante in dekleta tudi iz sosednih far. Tudi starejši možje in žene iz naše in sosednih far: dobrodošli, da vidite in čujete naše namene!

Zanimanje za organizacijo je pri nas veliko! Pripravljalni pododbor je pridno na delu! Mladina, kvišku in naprej!

o Za sklad mladinske organizacije se je nabralo pri odhodnici Fr. Oseta v Št. Jurju ob J. ž. K. 6. Pri-srčna hvala!

Občinske zadeve.

Ali je župnišče izvzeto od dolžnosti popravljati splošno rabljeno pot? Zadnja „Občinska uprava“ priobčuje vprašanje županstva v B.: Tukajšno župnišče ima del „morosta“ (barja), ki ga obdeluje in pri tem rabi poljsko pot, po kateri vozijo tudi drugi posestniki. To pot morajo popravljati vsi posestniki, ki jo rabijo. Vprašanje nastane, ali mora tudi župnišče to delo opravljati samo za sebe kakor posestnik, ali mora mesto njega to storiti občina? — Ako je poslednje, po kateri postavi naj se to izvršuje?

Odgovor se glasi: Mi ne najdemo nikakega zakonskega določila, po katerem bi bilo župnišče izvzeto od dolžnosti glede popravljanja poti na barju. V splošnem določa § 494. občnega državlanskega zakonika, da prispevajo za vzdrževanje potov, mostov in steza sorazmerno vse osebe ali posestniki, ki imajo pravico do njihove uporabe, — toliko, kolikor imajo od tega koristi. — Pa tudi iz § 77. obč. reda se razvidi, da župnišče ne more biti izvzeto od popravljanja, ker določa glede tlačanskih del samo, da se lahko opravijo po sposobnih namestnikih ali pa proti odplačilu odkupnine po ustanovljeni ceni. Nikjer pa ni določeno, da bi bila župnišča izvzeta.

Gospodarski paberki.

Podpiranje s sadjem obloženih vej sadnega drevja.

Veliko je drevja, ki ima bogat blagoslov v svoji rodovitosti, ki vsako leto daje dosti sadu; leto za letom se šibijo s sadjem močno obložene veje. Če je ena veja trajno premočno vpo-njena, se sočni pretok na spodnjem delu veje stisne, na zgornji strani pa raztegne, kar rodi kot posledico, da se isti bistveno skvari in poslabša, če že ne popolnoma ustavi. Take veje spraviti zopet nazaj v svojo naravno prvetno lego skoraj ni več mogoče, ter se ne da to popolnoma popraviti tudi z vedno nadaljno skrbno oskrbo in postrežbo. A to je še manjša nesreča; težavnejše so posledice glede nejednakomernega in otežkočenega sočnega toka. Drevo mora dati zdaj vso svojo moč za deloma stisnjen, deloma pretegnjen in skrivljen sočni prehod, da ga spravi zopet v primerni položaj. Cvetni in sadni popi se kakor znano razvijajo že v jeseni do gotove stopinje, se potem vsled te nesreče ne morejo tako razviti, vsled česar stoji drevo prihodnje leto prazno. V tem tiči glavni vzrok, da sadno drevje po

enem rodovitaem letu, dostikrat ne samo da več ne rodi, tudi zbolni in se suši. Če je jesen vetrovna ali celo viharja, se dostikrat najlepše veje polomijo in v kroni nastale luknje dajo potem vetru še-le pravo moč divjati po drevesu, tako da ima konečno posestnik dostikrat namesto trgatve lepega zrelega sadja, le pobiranje nezrelega, natrošenega sadu.

Če se hočemo navedeni škodi izogniti, moramo težko obložene veje podpirati. Zalibog se dostikrat najde, da se veje že vsled same teže sadnega bremena lomijo. Podpreti je vsako vejo, katera se močno šibi, naj si je potem nevarnost ali pa ne, da se zlomi.

Drevo lahko podpiramo na več načinov. Najprimernejše in pravilno podpiranje je s podpornicami, ki imajo na koncu dva roglja, v obliki enih vil. Vile, oziroma kot istih (to se pravi razdalja med rogljema) ne sme biti mal, ker je sicer lahko mogoče, da se pri viharju med roglji stisnjene veje polomijo. Sicer se pa pri vetru skorja na vsak način odrgne in odlupi. Take rane pa celijo in zaraščajo težko, veje je videti kakor posmojena in se počasi suši. Ker je podpiranje dreves s takimi podpornicami dostikrat jako težavno, v nekaterih krajih celo neizvedljivo, se kakor v nadomestilo tega priporočajo podpornice v obliki vislic; te obstoje iz dveh lat ali drogov, na katera se v potrebnih višini ena lata ali drog pribije povprek. S tako podpornico zamoremo dve ali več vej, dostikrat kar polovico drevesa podpreti. V vseh slučajih pa je priporočati, da se dne pod veje kako staro volneno blago ali slama. Ne priporočljivo je pa take droge zabijati v zemljo. — Morajo sicer trdno stati, vendar se pa mora pustiti vejam primerno prostort, da se lahko sem in tje gibljejo, ker sicer se veje, če so trdno podprte, da se ne morejo nič pregibati, ravno na podprtem mestu jako rade odlomijo.

Težko obložene veje mladih dreves je posebno varovati pred polomom; če so iste primerno močne in dobro zraščene, se jih priveže h kolu, ki moli nad krono ven, s slamnatimi vezmi. — V nekaterih krajih rabijo namesto slamnatih vezij palice ali kole in celi podstavki izgleda kot kak razprostrt dežnik brez platna. Pri drevju z močno razvitim deblom zadostuje tudi, če se privežejo veje s slamnatimi vezmi na deblu.

Če dostikrat tako težko obloženo drevje srečno vzdržimo do sadne dozoritve in imamo leto za letom lepe sadne pridelke, je dolžnost vsacega sadjerejca še tem večja, da drevje skrbno podpira ali veje gotovih dreves veže kvišku, kakor hitro jih začne sad nagibati.

L. S.

O splošni draginji živil

piše „Kmečki Glas“, glasilo slovenske kmečke stranke na Goriškem, z ozirom na razpravo o draginji v državnem zboru med drugim sledeče:

Samo z besedami ni stvari gotovo nič pomagano. Ne kruh ne meso ne bo ceneje, ako se bodo socijalni demokratje in agrarni poslanci v državnem zboru le z besedami pobijali. Edini so sicer vsi, da je treba kaj storiti, ne jedini pa so v tem, na kak način naj se odpomore splošni draginji in naraščajoči bedi. Prava rešitev tega vprašanja tiči v odpravi oziroma v znižanju carine na uvoz žita, katerega prideluje naša državna polovica le v nezadostni meri. — Razumljivo pa je, da se Ogrji upirajo odpravi carine, ker bi oni ne mogli več v naših deželah svojega žita tako drago prodajati, ako bi se odprle meje tujemu uvozu. Vsled konkurence bi namreč morali tudi oni znižati cene svojim pridelkom. Isto velja tudi gled uvoza živine. Enake interese kakor Ogrji imajo tudi v naši polovici oni veleposestniki, ki imajo ogromna zemljišča, in katerim je vse na tem, da se ne odpre mej tujemu uvozu, da oni tem lažje izkoriščajo položaj.

Naš mali kmet trpi sam vsled silne draginje, in neobhodno potrebno je, da se začne naša vlada pečati s vprašanjem, ki je za prebivalstvo življensko-ga pomena. Vlada naj preuči vzroke splošne draginje. Pred vsem je glavni vzrok nenavadnemu zvišanju cen naša nesrečna trgovinska in carinska politika. Skoro vse trgovske zbornice naše

državne polovice so se pečale s vprašanjem o podražanju živil in so se tudi obrnile do vlade z različnimi predlogi.

Obrtne oblasti naj bi odločno zahtevale, da so cene živilom vedno in povsod vsem razvidne. V interesu prodajalcev kakor tudi konsumentov se zahteva, da so vsakokratne razmere na trgu živil popolnoma znane. Vlada bi morala v ta namen perijodično objavljati uradna poročila o tržnih cenah živil in s tem omogočiti tudi nestrokovnjaku vpogled v vladajoče razmere na trgu. Do danes je tak vpogled vsled netočnih in naravnost nasprotujočih si poročil nemogoč. Zadostovalo bi, da bi se uradno objavljalo cene le nekaterih glavnih vrst živine, mesa in drugih živil, posebno moke in žita. Velikega pomena bi bila natančna statistika živine. Vsako leto naj bi se vršilo štetje živine, kakor je uže vpeljano na Pruskem. Na tak način bi se odstranilo vsakratne napake in zlorabe in bi se posebno preprečilo in onemogočilo one velike špekulacije v trgovini na račun in škodo malega producenta in revnega konsumenta, — so je onega, ki mora kupovati za tvojo rabo.

Potrebna je torej dobra gospodarska politika, ki naj varuje malega kmeta pred izkoriščanjem od strani veletržcev in kapitalistov.

Poučni kotiček.

Kakšne vere imamo na svetu?

Zemlja ima krog 1.600 milijonov prebivalcev. Od teh jih pripada krog 150 milj. torej $\frac{1}{10}$ vseh ljudi, k takozvanim a j d o m ali p o g a n o m, t. j. k veri, ki stoji najnižje. To vero imajo zamorci v Afriki, dalje narodi v severni Aziji, Indijanci v Ameriki, prvotno prebivalstvo Avstralije.

Jako razširjena vera je takozvani b r a m a n i z e m; te vere so narodi v sprednji Indiji, v vzhodni Aziji; šteje se jih krog 222 milijonov t. j. 15% vseh ljudi. Ti narodi (posebno Indijci) verujejo v takozvano potovanje duš; zato ne smejo jesti mesa, ker morajo v živalih duše umrlih v svrhu očiščenja naprej živeti.

Dalje je b u d i z e m (120 milj. ali 7,5% vseh ljudi); ta vera se je razvila iz bramanizma; nje ustanovitelj je kraljevi sin Buddha (Buda); živel je v 6. stoletju pred Kristusom. K tej veri pripadajo ljudstva v zapadni Indiji, v Tibetu, in nekatera na Kitajskem in Japonskem.

K o n f u c i j e v i veri (tako imenovani po ustanovniku Konfuciju) pripadajo ljudstva na Kitajskem in Japonskem, skupaj 235 milj. ali 15% vseh ljudi.

Na Kitajskem so tudi še takoimenovani t a o i s t i (krog 32 milj. ali 2%), na Japonskem pa š i r e t o i s t i (krog 17 milj. ali 1%). Vse dozdaj našete vere še niso prišle do enotne predstave Boga.

Do enega Boga so prišle: judovstvo, krščanstvo in mohamedanstvo.

Židovski veri se priznava krog 120 milijonov ali 9,7% vseh ljudi sveta.

H krščanstvu se priznava 560 milijonov ali 35%. Krščanstvo je zopet razdeljeno v 3 panoge:

a) katoličanstvo (270 milj. ali 17%), b) protestantovstvo 170 milj. ali 10%) in c) grško-orientalsko ali ortodoksno ali pravoslavno vero (120 milj. ali 7%).

— Mohamedanska vera je ustanovljena l. 622 po Kristusu od Mohameda, ki si je izposodil svoje nauke od judov in kristjanov; šteje danes krog 200 milj. priznavalcev ali 12,5% vseh ljudi; priznavajo se k tej veri Turki, Arabci, Srbi, Perzijci, prebivalstvo Severne Afrike, prebivalstvo Sahare, in nekatera zamorska plemena.

u Sprememba sob pri bolnikih. Na bolnika, ki je leta in leta priklenjen na postelj, in tudi na onega, ki leži morda samo par tednov, vpliva izvauredno ugodno, če se ga prenese v kako drugo sobo, kjer je morda tudi postelja drugače postavljena, kjer je z nogami obrnjen proti zidu in gleda tudi svetlobo ter dobiva zrak od druge strani nego v prvi sobi. Bolnik večasi skoro naravnost zarjavi na svoji postelji; silno ga poživi in okrepeča, če se mu nudi sprememba. Že če mu postaviš posteljo v kak drug kot sobe, ti bo bolnik hvaležen, kjer je pa to le mogoče, naj sta za bolnika pripravljena dve sobi, ter se naj bolnika večkrat prenese iz prve v drugo in narobe, in naj se prejšnja vedno dobro izrači in osnaži. Kako enolično in utrujujoče je, če treba skoro vedno ležati na eni strani, se opirati na eno roko. Tudi se naberejo razni vonji, in bolnik si globoko oddahne, če ga preneseš v svežo zračno sobo. S tem se le pospešuje povrnitev zdravja. Vsaka še tako mala sprememba glede prostora vpliva na bolnika kot velika dobrota. Pomnite to!

u Opoldanski spanec naših malih. Jako razširjena je šega, da se da otroke opoldne popolnoma oblečene spat, bodisi že iz komodnosti bodisi iz nevednosti. Mati niti ne ve, kako krivico stori malemu, če ga ne sleče. Obleka zabranjuje prosto ležanje in izhlapevanje telesa in povzroča pri otroku potenje. — Popolnoma utrujen otrok vstane; namesto da bi bil poživiljen in po spancu okrepečan, je slabo razpoložen in nevoljen. Če se mu še celo ni odpele gumbov ali vsaj popustilo trakov, tiščijo ti na prsa in spodnje telo, ovirajo prosto kretanje in otežujejo dihanje in prebavljanje. Zato dobro pazi in daj malčeka le v srajčki v posteljo.

u Kaj potrebuje človeško telo! Profesor Graf piše: Po nauku o človeških hranilih potrebuje odrasčen človek (delavec) pri srednjem delu sledeče:

500 g črnega kruha
230 „ govodine
250 „ mleka
250 „ bolj grobe pšenične moke
300 „ krompirja
150 „ zelenjave
30 „ masti za kuho ali:
750 „ kruha ali 470 g moke za kuho
212 „ brezcostnega mesa
33 „ masti za kuho
200 „ riža ali zelenjave.

Kdor pa ne je mesa, naj nadomesti 212 g mesa s 150 g leče, pri čemur je dodati, da ima meso sesalcev 20% in leča 26% hranilnih snovij (beljakovin.) Iz sledečega izkaza je razvidna hranilna vrednost nekaterih hranil v odstotkih beljaka, masti, ogljikovih hidratov in hranilnih solij:

ime hranila:	bel.	m.	ogl. h.	hr. s.
kravje mleko	4	4	4'8	0'72
špinača . . .	2'5	0'6	4'5	2'10
glavna solata .	1'4	0'3	2'2	1'03
gobe	2'6	0'28	6'11	0'70
krompir	1'05	0'15	20'72	0'95
koleraba	3'52	0'14	11'34	1'28
oves	10'41	5'23	57'78	3'02
riž	8'85	0'88	76'52	1'01
grah	23	1'8	52'36	2'58
leča	26	1'89	53'46	3'04
bob	24'27	1'61	49'01	3'26
govodina	20	5	0'4	1'1
perutnina	19'72	1'42	1'27	1'37
morske ribe . . .	17'07	0'34		1'64
kurje jajce . . .	12'55	12'11	0'55	1'12
beljak jajca . . .	12'67	0'25	0'74	0'59
rumenjaka	16'24	31'75	0'12	1'09
švicarski sir . . .	32'42	29'67		4'89

Iz te sestave razvidimo, da so švicarski sir, leča, bob in grah najkrepkejša hranila. Ker rabi delavec pri srednjem delu vsak dan 120 g beljaka, 65 g masti, 527 g ogljikovih hidratov in 25 g hranilnih solij (za manjše delo zadostuje 119 g bel. 56 g masti, 485 g ogl. h. in 22 g h. s.) si lahko vsak sam s pomočjo teh ravno kar navedenih števil sestavi hrano, ki očgovarja zahtevam njegovega telesa.

Razširjajte Narodni list!

Jz raznih slovanskih krajev.

u Iz Črne vasi. Pri plenarni seji Marijine družbe je zadnjič predlagala devica Jula Štula, da se izvoli kuharica domačega vlc. gosp. župnika za častno članico-devico Marijine družbe, češ da nobena članica Marijine družbe ne živi tako deviški kakor kuharica Žefa, katero vlc. gosp. župnik zavoljo tako lepe prilike gotovo pogostokrat potrjujejo v devištvu in katera iz gole skromnosti noče biti članica, še manje predsednica Marijine družbe. — Jedva Štula dogovori, že se dvigne s svojega sedeža prisotni vlc. g. župnik ter izjavi kot družbin duhovni vodja in kot cerkveni komisar, da družba ne more nobeni osebi podeliti devištva, ter priporoča, da se preide na dnevni red. Ta zgodbica se kmalu raznese po celi župniji in v obče znani narodni pesnik Marulek zloži ter skomponira pesem, ki se takoj prikupi navihani mladini, katera jo koj rada prepeva na neizmerno jezo velečastitega gospoda župnika in njegove kuharice velečislane gospice župnice. (Pesmi ne priobčimo, ker je Marulek vendar nekoliko preveč neusmiljen s farovškimi kuharicami. Op. u redn.)

v Slovenska imenana Kočevskem so najboljši dokaz, da Nemci niso prvotni prebivalci. Nekatera imena so tako pristna slovenska, da jih Nemci niti prekrstiti niso mogli, n. pr. Tabor, Ribnik. Druga imena so grdo spakodrali n. pr. Drandul za Travnji dol, Resen za Resje, Wretzen za Brezje, Tappel vrh za Topli vrh.

d Konec deželnozborskih volitev na Goriškem. V soboto 30. m. m. je volilo veleposestvo. Na slovenski strani soizvoljeni agrarno-napredni kandidatje dr. Franko (58), Klančič (59) in Butar (59 glasov) proti klerikalnim: Bolko (51), Grča (52) in Zuchiat (52 glasov). Klerikalni časopisi „Slovenec“, „Gorica“ itd. pravijo, da dež. zbor (t. j. klerikalna večina) ne bo potrdil teh volitev, češ, da je komisija, ki je bila sestavljena iz samih „liberalcev“, sleparila. Tako je baje proglasila, da je bilo oddanih 111 glasov, dočim jih je volilo le 110. — „Soča“ poroča, da so za klerikalne kandidate glasovali in agitirali laški liberalci, laški klerikalci in celo židje. — V laški veleposestniški skupini so izvoljeni laški liberalci z veliko večino. Razmerje v zbornici na slovenski strani je: 9 klerikalcev: 5 naprednjakov, na laški pa 9 klerikalcev: 6 naprednjakov.

z Pred poslanstvom umrl. V Kobdilju na Primorskem je padel nedavno izvoljeni klerikalni poslanec Jerič pri delu s škendja in se je do smrti pobil.

a Učiteljski službi se je odpovedal Ernest Šušteršič, učitelj v Ligojni pri Vrhniki. Že pred letom dni je napravil definitivni izpit, a niso ga namestili ter so pritiskali nanj, da bi postal klerikalec. Zato je raje odstopil.

a V Šmartnem pri Litlji so pri občinskih volitvah zmagali klerikalci.

a Slovenska kmečka stranka na Goriškem se je začela pridno gibati. V nedeljo se je ustanovila okrajna organizacija za sežanski okraj; 21. t. m. pa za goriški, ajdovski in kanalski okraj. — Glasilo stranke, „Kmečki Glas“, naznanja, da bo, dokler ni stranka popolnoma organizirana, izhajal le po dvakrat v mescu. — Isti list poroča tudi, da je dr. Franko odstopil kot predsednik stranke. Nadomešča ga do obč. zbora podpredsednik Iv. Mrmolja.

z Nekaj strašnega se je spet zgodilo v Celovcu. Župan Miklavic iz bližine Velikovca je na kolodvoru v Celovcu zahteval vozni listek v slovenskem jeziku. Ker ga uradnica ni hotela razumeti, je v razburjenosti povedal par krepkih. Potem se je podal na vlak

brez listka in ker ni hotel službojčim organom nemški oğovarjati, ga je stražnik aretiral. To je namreč v smislu svoječasne izjave posl. in celovškega župana dr. Metniza v deželnem zboru, da bo dal vsakoga zapreti, ki bo v Celovcu „izzival“ s slovenščino. Opravičeno vprašuje zadnji „Mir“ tega možakarja, ali da zapirati tudi vse one, ki v njegovi pisarni govorijo slovenski, in vse one, ki govorijo slovenski po raznih celovških trgovinah. O slučaju Miklavica so celovške „Freie Stimmen“ kajpada napisale podrobno ogorčeno poročilo! Pa res, da se še kdo na svetu drzne slovensko govoriti!

Razne novosti.

v Da dokaže svojo nedolžnost, se je vrgla pod vlak meščanska deklica Rožica Sambolek iz Varaždina. Ker so ji lastne sorodnice predbacivale nepoštenost in razuzdanost, se je vrgla pod vlak in tako našla smrt. Materi je zapustila pismo, v katerem prosi, naj se jo zdravniško preišče, in izkazala se bo njena nedolžnost. — Kaj vse store zlobni jeziki!

v Krjav krst. V nekem kraju gubernementa Don se je mislilo dati krstiti židovsko dekle; židovi iz vasi so pa udrli v cerkev in mlado dekle s silo spravili od krsta. Na to je nastal pretep, pri katerem jih je baje bilo več ubitih na obeh straneh.

a Ženo in otroka umoril, 32 let stari delavec Marik v Plznu, ki se je bil ravnokar vrnil iz Amerike, je z nožem umoril ženo in svojo 8letno hčerko. Obstal je, da je ženo usmrtil radi ljubosumnosti.

o Oče, hči in unučica se poročijo na eden dan. V Lindenhofu pri Zittanu na Saškem so bili ta teden zbrani oče, hči in unučica, ki so se enega dne poročili. Oče je čutil potrebo, se četrtič poročiti, dasi je že 72 let star, hči je 46 let stara vdova, a njena hči je še čisto mlada.

v Stroj, ki molze krave sta izumila brata Olharer. Inženir Berger je kupil patent in napravil tovarno.

v Ura za slepce. Urarski pomočnik Čunski v Petrogradu je sestavil žepno uro za slepce. Strokovnjaki jo imenujejo hvalevredno iznajdbo. Ura nima kazalcev, pač pa reliefne črke ki se vsako uro premikajo; tako more slepec čas „otipati“.

d Nehvaležnost je plačilo sveta. Delavec Trulsen iz Gallehusa na Nemškem je pri nekem požaru rešil pet ljudi, pri tem se je pa sam tako poškodoval, da več tednov ni bil za rabo. Ko je pa vsled tega prosil občino podpore, mu je odgovorila, da mu je ne more dati, ker mu ni nikdo rekel, da se naj poda v nevarnost. Čudno, da moža niso kaznovali radi izžemanja. Takega nesramneža!

v Čin blaznega. V nedeljo popoldne se je vozilo domu 30 Makedoncev z vlakom iz Zidanega mosta v Zagreb. V Zaprešiču pri Zagrebu je nekdo izmed njih nenadoma znorel, potegnil iz žepa revolver ter oddal šest streljav na svoje tovariše. Eden je bil takoj mrtev, drugega pa so prepeljali težko ranjenega v zagrebško bolnico, a ne bo okreval. Z druge strani pa trdijo, da je morilec Stojan Blažov izvršil svoje dejanje vsled ljubosumnosti.

o Srečna Avstrija! V Avstriji je sedaj 30 ministrov v pokoju, ki so dobili od 1893 leta do danes 1,220.000 kron pokojnine. Seveda imajo nekateri ministri znatno povišano milostno penzijo, tako, da je vsota znatno višja kakor gori navedena. To je škandal!

Zadnji dopisi.

b Martinov večer v Brežicah priredi tamošnji Sokol v nedeljo dne 14. tm. v Narodnem domu ob 8. uri zvečer.

l Malanedelja. Tudi pri nas so se pojavili nekaki posili-nemci, ki žive od naših žuljev, drugače nas pa hočejo zaničevati. — Eden teh je tudi gosp. Kosi, rojen in stanujoč v Kuršincih. — Izdaja se za popolnega Nemca. G. Kosi, pogledajte vendar okoli sebe in zračunite si na prste, med kom živite in od koga imate svoj kruh. — Jaz mislim, da od nobenega Nemca (mogoče

od kakega posili-germana?) Hočem vas še spomniti na nekaj! Varujte se za nadalje napadati naše vrlo napredne može, kakor se je to zgodilo, ako se ne motim, l. t. m. zvečer v neki gostilni, in ko ste istega na nesramen način sramotili med delavci. — Ako se še to enkrat zgodi in ako nemškutarstva na stran ne pustite, tedaj Vam obljubim, da ne boste imeli več kruha od nas. — Upam, da si vzamete ta opomin k srcu!

p Sv. Lovrene v Slov. Gor. Naša občina je baje poverila kaplanu Koprivškemu nalogu, da bo za svoje izobraževalno društvo nabijal lepake in raznašal letake. Jakob Horvat mu bo baje dal za to mastno plačo iz svoje suhe blagajne. Pri „kšeftu“ bo kaplanu baje pomagal mladi mežnar. Ej, kako lepo: cilindri na glavi in dolgo črno suktnjo — pa nabijati po fari plakate. — Kaj skrb za farane in za — tercijalke!?

Sv. Janž na Dr. p. Ker nas je mladenič Tone F. iz sosedne občine pri klerikalni mladeniški družbi za nazadnjaške razkričal, smatramo za najboljši odgovor izjavo, da se pridružimo „Zvezi slovenske napredne mladine“. Obenem si naročimo „Nar. List“, katerega nam naš nčeni in bogati Tona ni privoščil v domačem izobraževalnem društvu. Se še snidemo! — Narodno-napredni mladeniči.

Izjava.

Jaz podpisani Franc Lesjak v Črni na Koroškem, prekličem vse žalitve, katere sem izustil glede gospoda Franca Marovta v Ljubnem v Sav. dolini ter se mu zahvaljujem, da je od tožbe odstopil.

Franc Lesjak
Črna na Koroškem.

Trsničarska zadruga v Sjutomeru naznanja, da ima precejšnjo množino cepljenih, od toče nepoškodovanih

TRT

najboljše kakovosti sledečih vrst: šipon, laški rizling, renski rizling, beli burgundec, silvanec, silvanec-muškat, traminec, portugizec, bela in rudeča zlahtnina. Podlage običajne, cene znižane.

Vinogradniki, zahtevajte cenike!

Mali mlin na valjčke

s pekarijo, lepo novo zidano hišo, zidanimi in obokanimi hlevi, zemljiščem in hlevom se takoj po nizki ceni proda ali odda v najem.

Pojasnila daje Franc Rauter, Pesje pri Velenju, Štajersko.

Zahvala.

Vsem častitim znancem in prijateljem, ki so nas ob smrti našega ljubega očeta in dobre mamice tolažili in oba pokojnika z mnogoštevilno udeležbo pri pogrebih še poslednjič počastili, izrekamo tem potom iskreno zahvalo. Posebej se zahvaljujemo oskrbništvu brežiške grajščine, g. dr. Lenschnerju, ki je kupil krasni venec na očetov grob ter se je osebno z drugimi poduradniki in lovci očetovega pogreba udeležil, dalje č. g. župniku Preekerju za ganljive nagrobne govore pri obeh pogrebih; udeležili so se nadalje iz daljine očetovega pogreba gg. Miško Cizel, učitelj v Gradcu, Ivan Cizel, oskrbnik v Novih Dvorih, s soprogo, več prijateljev iz Rajhenburga itd. Vsem iskrena zahvala!

Zlogonsko pri Brežicah — Praga — Johannisberg a. Rh. — Rajhenburg.
Rodbina Žmavc.

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena škatlja štiri krone.
2. Vitkov „Nucin“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!
1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K. boljše 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg vefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, snega 10 K, najfinjši drsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 118 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 8 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za nengajajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko.

S. Benisch, Deschenitz, št. 199, Sumava, Češko.

PREPRIČAJTE SE

da dobite najcenejše in najboljše blago samo pri tvrdki:

FRANTIŠEK MEJDR
Platnarna na stroj Usti n. Or. Hatald 10 (Češko)

Barhenti, damasti, gradli, kanafasi, kretoni, cefiri itd., vse po najnižji ceni. Lastna tovarna. Zahtevajte povsod **Novo platno** z narodnim kolekom komad 23 m za 16 kron franko.

Mlad trgovski pomočnik

se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom pri gosp. **Antonu Ošlaku** na Ponikvi ob južni žel. 539 2-1

Priporočamo našim rodbinam **Kolinsko cikorijo.**

Loterijske številke.

Trst. 13. novembra 1909: 70, 68, 3, 83, 72.
Linc. „ „ „ 30, 9, 77, 3, 14.

Srednja nova hiša

se da takoj v najem ali se pa tudi proda. — Več pove lastnik hiše **J. Škočir v Čretu pri Celju.** 89 3-1

Vi

prihranite veliko denarja, ako nakupite za letošnjo jesen in zimo v **veletrgovski hiši, R. Stermecki, Celje.** Vzorci proti vrnitvi in pošiljatve čez 20 K franko. Posebno poceni je: 1 kos, 14 m, za 6 prtičev, debelega in najmočnejšega belega platna samo 16 K.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam slav. občinstvu v Celju in okolici, da otvorim s 15. novembrom 1909 v hiši gosp. Radej-a na Bregu pri Celju

sodarsko obrt.

Dolgoletno službovanje v tej stroki ter večkratno odlikovanje na razstavah mi daje upanje, da bodem ustregel z izvrstnim in cenim delom vsem zahtevam cenj. naročnikov. Priporočam se blagohotni naklonjenosti z velespoštovanjem

Karol Váca
sodarski mojster
Breg pri Celju

Žveplenokisli amoniak

= (amonijev sulfat) =

vsebuje 20-6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimni je gnojiti že jeseni četrtino do tretjino vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega solitra. Amonijev sulfat ne sprejmele prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu cenejši, kakor v čilskem solitru in vporabljanje sulfata pomenja toroj veliko prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih umetnih gnojil prodaja na veliko in malo

trgovina z železnino in poljedeljskimi stroji „MERRUR“

P. Majdič, Celje

RAZGLAS.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih državnih in deželni nasadov za nasadno dobo 1909/10.

Štajerski deželni odbor imel bo za prodati v prihodnji spomladi iz združenih državnih in deželni nasadov naslednje množine ameriških trt, in sicer:

1. 800.000 ceplencev (večinoma od belega burgundca, zeleničiča, laške graševine, bele in rudeče žlahtnine, rudečega traminca, rumenega šipona, muškatele, renske graševine) cepljenih na riparijo Portalis, vitis Solonis rupestris Montikolo in rupestris Goethe 9.

2. 400.000 korenjakov od riparije Portalis, vitis Solonisa in rupestris Montikole.

3. Tri milijone ključev od zgoraj imenovanih štirih podlag.

Cena trtam je:

I. 1000 komadov ceplencev 200 kron za imovite posestnike, 140 kron za vse druge.

II. 1000 komadov korenjakov 24 kron za imovite posestnike, 16 kron za vse druge.

III. 1000 komadov ključev 10 kron.

Deželni odbor si pridrži pravico, naročnikom od več kakor na 1000 ceplencev in 3000 korenjakov ali ključev zmanjšati naročeno množino trt, ravnaje se po številu oglašanih naročil.

Naročila na te trte naj se vložijo do **15. novembra t. l.** naravnost na deželni odbor v Gradec ali pa skozi občinske urade, pri katerih se dobé v ta namen narejeni naročilni listi.

Občinski predstojniki morajo izpolnjene naročilne liste odposlati takoj deželnemu odboru v Gradec.

Naročila, ki se vložijo do 15. novembra, se bodo zbirala in trte po tem razdelile razmeroma med vse naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, da dobi vsaki naročeno število.

Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo tudi oni naročniki, kateri vložijo prošnje naravnost na deželni odbor, doprinesiti potrdilo od občinskega predstojništva, da imajo res vinograde v občini.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale, in se mora znesek izplačati pri prevzetju. Ako se trte odpošljejo po železnici, se bo znesek povzel. Stroški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunili.

Na vsakem naročilu je natanko navesti: 1. ime (tako napisano, da se lahko čita), bivališče in stan naročnika; 2. davčna občina, v kateri se nahaja vinograd, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte (sorta), katero želi; 4. zadnja poštna ali železniška postaja.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, bo se ona z drugo enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno ne prepove.

Trte se morajo po naročnikih ako mogoče osebno prevzeti, če se po železnici dopošljejo, pa takoj po vsprejemu pogledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo trtnice; na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

GRADEC, dne 1. oktobra 1909.

Od štaj. deželnega odbora.

Naprodaj ima

kreditna in stavbena zadruga „Lastni dom“ v Gaberju pri Celju (pisarna v Celju, Rotovške ulice št. 12) na svojem posestvu v Gaberju

25 lepih stavbišč.

Tam še dobi tudi potrebni stavbeni kredit.

Naprodaj

dva orala zemlje in sadonosni vrt z brajdami na Bregu pri Celju. — Izve se pri upravnistvu „Nar. Lista“.

Največja in najcenejša izber

zaročnih

in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

prstanov

Pozor! Predno si kupite oro, oglejte si mojo velkanskano zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. Popravila izborna točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Novo ustanovljena trgovina papirja

Na debelo in na drobno

Ne ozirajte se na vsebino inserata

Solidna postrežba

temveč pridite

v trgovino s papirjem in pisalnim orodjem

GORIČAR & LESKOVŠEK

v Celju, Graška ulica št. 7

Ceniki brezplačno na razpolago

Anton Arčan

stavitelj mlinov in žag v Št. Jurju ob J. ž. se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih mlinov in žag najboljšega sistema — tudi za male vode. — Delo izdelujem solidno in po ceni. Na zahtevanje so spričevala na razpolago.

Hiša

oddaljena 5 minut od Celja ob prometni cesti, v kateri je dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom in trafiko, (poleg obširen vrt, pripraven za stavbišče) se

prostovoljno proda.

Pojasnila daje g. **Alojzij Terček** v Celju, Schillerjeva cesta št. 3.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno z znamko **„tiger“**

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer** v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.

Poštno hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.